

- בענין שבין: 1. חה"כ אביגדור ליברמן ואח'
2. חה"כ יריב לוין ואח'

המבקשים

- נגד -

חה"כ חנין זועבי ואח'

ע"י ב"כ עו"ד חסן גב'ארין /או סאוסן זהר /או סוהאד בשארה
/או נדים שחאדה /או אראם מחאמיד /או מאיסאנה מוראני
/או מונא חדאד
מעדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
רחוב יפו 94, ת.ד. 8921, חיפה 31090
טל: 04-9501610; פקס: 04-9503140.

המשיבה

כתב תשובה מטעם חה"כ חנין זועבי

ח"כ חנין זועבי מתכבדת בזה להגיש את תשובתה לבקשות מניעת ההתמודדות לבחירות לכנסת ה-20 שהוגשו נגדה ע"י ח"כ אביגדור ליברמן ומפלגת "ישראל ביתנו" (להלן: "בקשת ליברמן") וכן ע"י ח"כ יריב לוין ומפלגת "הליכוד" (להלן: "בקשת לוין"):

אלה הם נימוקי הבקשה

1. כתב תשובה זה יישען על תצהיר מפורט מטעמה של חה"כ חנין זועבי אשר ייתמך על ידי חוות דעת מקצועית, מאמרים שהיא כתבה בעברית ובערבית, ראיונות שנערכו עמה, כתבות של אחרים שנכתבו עליה בעיתונות הערבית, וכן פירוט לפעילות הפוליטית שלה הן בכנסת ה-19 והן מחוץ לה. כמו כן, התצהיר יתייחס לכל הראיות לכאורה שהועלו בבקשות הנ"ל.

2. החלק האחרון של תצהירה של חה"כ זועבי יסכם את כל הטענות המסבירים מדוע אין בסיס כלשהו לבקשות לפי סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת.
3. תגובה זו תתייחס אך ורק לרלבנטיות של עילת הפסילה בדבר תמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור שבסעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת. לא תהיה התייחסות כלשהי לעילת הפסילה בדבר שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית וזאת משום שהנושא נידון בשורה של פסקי דין והאחרון ביניהם היה פס"ד זועבי (אב 9255/12 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת התשע-עשרה נ' ח"כ חנין זועבי (פורסם בנבו, 20.8.13) אשר דן במועמדותה של חה"כ זועבי בבחירות לכנסת ה-19. בכל מקרה, אין בבקשות דבר וחצי דבר המתייחס, באופן ישיר, עקיף או במרומז, לגרעינים המינימאליים של המדינה היהודית כפי שהוגדרו בפס"ד טיבי¹ (חוק השבות, השפה העברית, סמלים, רוב יהודי, ומורשת ישראל).
4. נציג תחילה ובתמצית את המסגרת הנורמטיבית, לאחר מכן את הטענות של כתב תשובה זה בתמצית ובסוף יובא התצהיר המהווה חלק בלתי נפרד מכתב תשובה זה.
5. נקודת המוצא של כתב תשובה זה, וככל כל תשובה בענין פסילת מועמדותו של אזרח היא, וכפי שקבע בית המשפט העליון בשורה של פסקי דין, כי הזכות לבחור ולהיבחר הינה זכות חוקתית ממדרגה ראשונה וכי פגיעה בזכות זו תעשה אך ורק במקרים קיצוניים ביותר ובחריג שבחריג (ראו למשל: ע"ב 1/88 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות לכנסת ה-12, פ"ד מב(4) 177 (1988) (להלן: "עניין כהנא").

הראיות הנדרשות להוכחה

6. הלכה מושרשת היא שאמות המידה שנקבעו בעניין טיבי הן אמות המידה הפרשניות להפעלת סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת. בית המשפט העליון קבע בעניין טיבי שישה מבחנים מצטברים והם:
- א. פניה למטרותיה של רשימת המועמדים או המועמד. פניה זו הינה למאפיינים הדומיננטיים, הניצבים כמרכזיים בין השאיפות או הפעילויות ולא לדברים שהיו שוליים ואשר השלכתם על המכלול הרעיוני או הביצועי איננה משמעותית ורצינית. הכוונה הינה לתופעות המהוות יעד שליט.

¹א"ב 11280/02 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש- עשרה נ' ח"כ טיבי, פ"ד נז(4) 1 (2003).

ב. את מטרותיה הדומיננטיות והמרכזיות של הרשימה או של המועמד יש ללמוד **מהצהרות מפורשות** שיש בהן **היגד ישיר** וממסקנות מסתברות המשתמעות **באופן חד משמעי**.

ג. **אין די במטרות בעלות אופי תיאורטי** אלא יש להראות כי רשימת המועמדים או המועמד **פועלת למען מימוש המטרות** ולהפיכתן מרעיון להגשמתו. על כן נדרשת פעילות בשטח להוצאת מטרות הרשימה או המועמד מהכוח אל הפועל. פעילות זו צריכה להיות **חוזרת ונשנית ואין די בפעילות ספורדית**.

ד. יש לוודא כי הפעילות מגיעה כדי **ביטוי חמור וקיצוני מבחינת עוצמתה**.

ה. נדרשות **ראיות שהינן משכנעות, ברורות וחד-משמעיות**.

ו. עוד נדרשת **מסה קריטית של ראיות** המצדיקות את פסילת הרשימה או המועמד.

לענין זה ראו: עניין **טיבי**, בעמ' 18 ו-43.

7. מבחני הראיות קובעים, כי המקור המהימן והראשוני שיש לפנות אליו על מנת ללמוד על מטרותיה של רשימה הינו **מצעה** של המפלגה וכן **תצהירי מועמדיה** (עניין **כהנא**, בעמ' 188, עניין **זועבי**). היות ועל הראיות להיות **ברורות, משכנעות וחד משמעיות** מקורות אלה, הכוללים מצע המפלגה, מעשיה הברורים, החוזרים ונשנים בשטח, תצהירי מועמדיה ופעילותה הפרלמנטאית זוכים למשקל רציני, אמין ומהימן להבדיל מכתבות בכלי התקשורת או באתרי אינטרנט שאמינותם מוטלת בספק (עניין **טיבי**, בעמ' 61; פסקה 19 לפסק דינה של הנשיאה ביניש בעניין **בל"ד**; ופסקה 24 לפסק דינו של הנשיא גרוניס בעניין **זועבי**).

8. ההלכה הפסוקה קובעת עוד, כי גם בהתקיימותן של ראיות ברורות, משכנעות וחד משמעיות הן חייבות להוות "**מסה קריטית**" של ראיות כדי להצדיק את פסילת הרשימה. בעניין **טיבי** נקבע:

"אף בעניין זה אין להתעלם מן החומר הרב שהוגש לנו, עם זאת אין בו כדי לקיים את ה"מסה" הראייתית הקריטית הנדרשת בעניין זה". (עניין **טיבי**, בעמ' 43).

ובעניין **בל"ד** ציינה הנשיאה ביניש:

"נקודת האיזון המתבקשת היא זו, כי רשימה או מועמד לא יורשו להעמיד עצמם לבחירה אך במקרים קיצוניים וחריגים, בהם ברור מעל לכל ספק כי מבקשים הם, כיסוד-מוסד בעשייתם או בערכים להם הם מטיפים, להביא לשלילת אופייה היהודי או הדמוקרטי של מדינת ישראל." (עניין **בל"ד**, בעמ' 29).

ראו גם פסקה 24 לפסק דינו של הנשיא גרוניס בעניין **זועבי**.

העילה - תמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור

9. הפסיקה קבעה כי סעיף 7א(א) לחוק-יסוד: הכנסת קם רק כאשר הדברים אינם רק אמירות אקראיות אלא מהווים יעד שליט, דומיננטי, ברור, חד משמעי, מוכח וחוזר על עצמו ושיש בו באופן מפורש תמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור.

10. השופט חשין הביע את עמדתו כיו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16 אודות יישום המבחנים בנושא עילת "תמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור" ודבריו צוטטו בהסכמה על ידי הנשיא ברק בעניין **טיבי** :

"הכנסת צמצמה את המסגרת של הפסילה. זה לא סתם אם אתה תומך בטרור, אלא צריך להיות ארגון טרור, במאבק מזוין של ארגון טרור. כמובן שאם אתה תומך בחמאס או בג'יהאד האסלאמי אז פשיטא שזה כמובן ארגון טרור שיש לו מאבק מזוין וכאילו תמכת במאבק מזוין. אבל סתם מעשי טרור, סתם תשבחות או תמיכה במעשי טרור אינם נכנסים במסגרת הזאת של פסילה" (ישיבה מס' 363 מיום 31.12.2002, עמ' 602).

[...] תמיכה בארגון טרור לא מהווה עילת פסילה, וכי נדרש לבסס תמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור כנגד ישראל (עמ' 602 לפרוטוקול). התמיכה צריכה להיות בדרך הטבע, יום יום ובארגון טרור ספציפי (עמ' 603 לפרוטוקול). השופט מ' חשין הציג את עמדתו לפיה על מנת למנוע אדם או רשימת מועמדים מלהשתתף בבחירות יש להראות שעילת הפסילה היא "דבר דומיננטי... שלילה מוחלטת של המדינה, גזענות מוחלטת, תמיכה בארגון טרור מוחלט כאילו שאני חבר חמאס... או חיזבאללה (עמ' 661 לפרוטוקול). בסופו של דבר, הציג השופט מ' חשין את עמדתו לפיה לאחר עיון במכלול החומר לא נראה כי בוססה בעניין זה שלילה מוחלטת של יהדות המדינה, או תמיכה מוחלטת במאבק מזוין (שם). השופט מ' חשין ציין כי "אני חושב שהדמוקרטיה הישראלית היא דמוקרטיה חזקה... אנחנו יכולים לסבול גם חריגים, ויהיו קיצוניים אפילו" (עמ' 661 לפרוטוקול). על רקע זה הגיע השופט מ' חשין למסקנה כי אין מקום למנוע את השתתפות ח"כ בשארה בבחירות לכנסת".

עניין **טיבי**, עמ' 27 ו-39 לפסק הדין.

הנשיא גרוניס כתוארו אז קבע בפסקה 29 בענין **זועבי** כי :

"תמיכה" בארגון טרור או מדינת אויב יכולה להיות ישירה או עקיפה. תמיכה היא ישירה אם המועמד או רשימת המועמדים **נוטלים בעצמם חלק פעיל** במאבק המזוין של ארגון טרור או מדינת אויב. תמיכה היא עקיפה אם אין הם נוטלים חלק ישיר במאבק, אך **מעודדים אותו בדרכים חומריות או פוליטיות**."

(ההדגשות לא במקור)

תמצית הטיעונים של כתב התשובה

11. ראשית, אין בשתי הבקשות הנדונות ראייה כלשהי העומדת במבחן הראייתי הנדרש ואשר מתייחסת למעשים או פעולות פוליטיות או למטרות של הרשימה. למעשה, זוהי פרשת הפסילה הראשונה מאז פס"ד טיבי שבקשות הפסילה אינן מתייחסות למעשים פיזיים כלשהם ואשר רלבנטיים, באופן עקיף או ישיר, לעילת הפסילה של תמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור. לכן, ניתן לקבוע ולו מהטעם הזה, שבקשות הפסילה אינן כוללות ראייה רלבנטית כלשהי.

12. שנית, זהו התיק הראשון מאז פס"ד טיבי שהחלק הארי של הראיות לכאורה הינן בגדר ציטוטים אקראיים, אחדים ובודדים הנסמכים על קטעי עיתונות ואינטרנט. ללא קשר באם הציטוטים האחדים נכונים או שקריים, הרי משקלם על פי הפסיקה הינו מזערי ביותר במיוחד כאשר אינן מתייחסות למטרות הרשימה או למעשיה של ח"כ זועבי והן בגדר רעיונות בלבד.²

13. שלישית, לא רק שחלקים גדולים מהציטוטים הינם חלקיים, מסולפים ומטעים כפי שנראה להלן, אלא שאין באף אחד מהם תמיכה מפורשת הנופלת בהגדרת "פעילות פוליטית" במאבק מזוין של ארגון המוגדר כארגון טרור לפי אמות המידה הפרשניות של סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת. אכן אנו מודעים להתייחסות שופטי הרוב בעניין זועבי נ' ועדת האתיקה של הכנסת

---

² על המשקל של דיווחים עיתונאיים ראו פס"ד בל"ד בפסקה 19: "בנסיבות העניין, ועל רקע החשיבות שבהגנה על הזכויות החוקתיות העומדות על הפרק בעומדן למול הראיות שהוגשו לוועדה, ובשים לב לעובדה כי רבים מן הדברים שיוחסו לחברי המפלגה התבססו על דיווחים עיתונאיים כפי שעלו מאתרי אינטרנט שונים, מצאנו אף הפעם כי יש לייחס משקל מכריע להצהרותיהם של חברי המפלגה. ראו גם פסקאות 22-24 לפסק דין הנשיא גרוניס בפס"ד זועבי 2013).

כמו כן להבחנה בין מעשים והתבטאויות, ראו פס"ד טיבי, עמ' 97: "בגדר הפירוש המצמצם [של סעיף 7א] נקבע כאמור שאידאולוגיה כשלעצמה אינה עולה כדי עילת פסילה, וכי את עילת הפסילה יש לפרש באופן דווקני כך שרק מטרות ומעשים המגלמים באופן חד-משמעי שלילה של ערכי היסוד של המדינה יהיו עשויים להביא לפסילת רשימה או מועמד"; ובעניין ניימן: "כאמור, מדבר הסעיף על מטרות ומעשים. בדברו על "המטרה" הכוונה ליעדים אידאולוגיים, אשר הרשימה שואפת באופן מוחשי להגשמתם, ואשר הם בבואה נאמנה לכיווני הפעולה המרכזיים שלה. הוראת החוק מתייחסת, לפי הבנתנו, למטרות ולמעשים, המשקפים את מהותה של הרשימה ושהם תולדה טבעית של זהותה. הסמכות שהוענקה בסעיף 7א איננה מיועדת לדברים שהם שוליים ואשר השלכם על המכלול הרעיוני או הביצועי איננה משמעותית ורצינית. הכוונה לתופעות - כאמור בפסקאות (1) עד (3) - שהן בגדר מאפיינים דומיננטיים, הניצבים כמרכזיים בין השאיפות או הפעילויות של הרשימה, אשר למענם קיימת ופועלת הרשימה ואשר לשם קידומם היא מבקשת ליטול חלק בבחירות. מטרה או מעשה שהם בולטים ואופייניים, כאמור, יכול, כמובן, שיהיו מלווים במטרות או במעשים נוספים. אולם, בכל מקרה, צריך לעלות מן הנתונים העובדתיים, כי המטרות או המעשים, כאמור בסעיף 7א, הם בעלי המשקל והמעמד המרכזיים בין המטרות או המעשים האחרים של הרשימה, וכי יש מעבר לכך גם כוונה לממש את המטרות ולהביא להגשמתן." (א"ב 1/88 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות לכנסת ה-12, פ"ד מב(4) 177, 187 (1988)).

באשר לרמת הראיות הנדרשת, מדובר באותה רמה כמו הרמה במשפט פלילי: ראו, בעניין טיבי שם קבעו ארבעה משופטי הרוב (השופטים אנגלרד, דורנר, מצא וטירקל) כי: "להוכחת עילות הפסילה בדבר הסתה לגזענות ותמיכה במאבק מזוין של מדינת אויב או ארגון טרור - העשויות לבסס אישומים פליליים - רמת הראיות שתידרש תהיה קרובה לרמה הנדרשת במשפט הפלילי. דרישות אלה הן ערובות מספיקות שאכן מועמדים ברשימות לא ייפסלו אלא במקרים קיצוניים." (פסקה 7 לקביעת השופט דורנר, בפס"ד טיבי, עמ' 22).

לגבי האמרה "לא טרוריסטים" אך כפי שציין השופט מלצר, בג"ץ בחן את הנושא בראי הסמכות של ועדת האתיקה ולא לצורך של סעיף 7א לחוק יסוד הכנסת הדורש סף ראייתי מחמיר.³ לא במקרה שאף אחד משופטי הרוב לא קבע שאמרה זו מעידה על תמיכה פעילה ומפורשת במאבק מזוין של ארגון מסוים. ובכל אופן, וכפי שנקבע לא אחת בפסיקה העקבית שבנושא, אמרה אקראית ובודדת אינה רלבנטית לצורכי סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת.

14. רביעית, חלק גדול מהציטוטים האחדים המופיעים בבקשות מעידות דווקא על שלילתה של ח"כ זועבי לאלימות כאופציה פוליטית: התנגדות לרציחת והריגת יהודים ופלסטינים; שלילת הפגיעה בגופם של ישראלים ופלסטינים; גינוי של פיגועים כמו הפיגוע באיתמר בצירוף הבלטת התמיכה במאבק עממי בשטחים הכבושים. נראה שמה שהפריע למבקשים הוא מידת היחס השוויוני שהציטוטים נותנים לערך החיים של שני העמים.

15. אכן, ברוב הציטוטים מופיע המשך הכיבוש כסיבה להמשך מעגל האלימות, אך ציון קשר סיבתי מסוג זה, כפי שיוסבר בהרחבה בתצהיר מטעם ח"כ זועבי על ידי הבאת דוגמאות רבות, אין בו כדי להוביל בשום פנים ואופן למסקנה שח"כ זועבי תומכת במאבק מזוין של ארגון מסוים.

16. חמישית, וכפי שנראה להלן, הציטוטים המובאים בשתי הבקשות מוכיחות דווקא כי קיימת מסה קריטית של אמרות והתבטאויות השוללות מפורשות את האלימות. הציטוטים שהובאו בבקשת ליברמן עושות את העבודה הזו יפה מאוד.

17. שישית, גם אם רעיונות או דברים כתובים, להבדל ממעשים או פעילות פוליטית, יכולים להיחשב כראיות רלבנטיות, הבקשות הנדונות לא משתמשות ולא נשענות על הכתיבה היומית של ח"כ זועבי המופיעה בחשבון פייסבוק שלה או במאמריה. שכן, חשבון הפייסבוק שלה כולל יותר מ-350 פוסטים שנכתבו במהלך הכהונה של הכנסת ה-19 והם מתייחסים לענייני השעה וביכולתם להוות אינדיקציה ברורה ביותר לרעיונותיה ולקריאותיה. מספר העוקבים בחשבון הפייסבוק של ח"כ זועבי קרוב ל-

---

³ ראו דבריו של השופט מלצר בעניין זועבי נ' ועדת האתיקה בפסקה 3 לפסק דינו: "בעתירה שלפנינו – אין אנו עוסקים במרחב המשפטי הקובע, למשל, בסעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת תנאים המאפשרים למנוע את השתתפותה של רשימת מועמדים, או של אדם מלהיות מועמד – בבחירות לכנסת. זהו הסף ובשל היותו כזה פרשנותו והחלתו נעשים בצמצום והביקורת השיפוטית לגביו קפדנית." (ההדגשה במקור). בג"ץ 6706/14 ח"כ זועבי נ' ועדת האתיקה של הכנסת (ניתן ביום 10.2.15).

53,000. ח"כ זועבי תציין בתצהיר כאן, שאין באף אחד מהפוסטים שהעלתה, איזכור כלשהו למילים של "מאבק מזוין", או קריאה כלשהי לשימוש בалиמות.⁴

18. על יסוד האמור לעיל על ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-19 לדחות את בקשות הפסילה.

עו"ד חסן ג'בארין
ב"כ המשיבה

חיפה, 10.2.15

---

⁴ ראו דבריו של הנשיא (כתוארו דאז) גרוניס בעניין **זועבי** (פסקה 24), שבהם הוא מציין כי לא די בכתבות אינטרנטיות אחדות כדי להעיד על משנה סדורה, במיוחד כאשר "חבר-הכנסת המיועד מפרסם בעצמו שורה ארוכה של מאמרים, מהם ניתן היה לארוג ולחבר תצרף משמעותי ומקיף המעיד על פועלו ומטרותיו של אדם."

תצהיר

אני הח"מ חה"כ חנין זועבי ת.ז. 023496201 לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר את האמת וכי אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהירה בכתב כדלקמן:

1. הנני מגישה תצהירי זה בפני ועדת הבחירות המרכזית כתגובה לשתי בקשות למניעת השתתפותי בבחירות לכנסת ה-20 שהן: בקשתו של השר אביגדור ליברמן ואחרים (להלן: בקשת ליברמן) ובקשתם של חה"כ יריב לוין ואחרים (להלן: בקשת לוין).

2. אני מכהנת כחברת כנסת מאז הכנסת ה-18 וכחלק מסיעת בל"ד.

3. מהלך פסילת מועמדוטי הינו בעיניי ובעיני החברה הערבית - פלסטינית בישראל מהלך גזעני לכל דבר. ראשית, ועדת הבחירות המרכזית נהפכה על ידי הימין הקיצוני לבמה לביצוע דה לגיטימציה לרשימות הערביות ולמועמדים ערבים. כמעט ואין בחירות לכנסת בשנים האחרונות ולא הועלו דרישת פסילת הנציגים הערבים. המהלך הקיצוני ביותר הוא בבחירות לכנסת ה-18, שם פסלה ועדת הבחירות המרכזית את כל הרשימות המוגדרות כערביות (בל"ד, רעם-תע"ל) ברוב גדול שכלל את תמיכתה של מפלגת העבודה כאשר הפסילה היתה בימים הסמוכים למבצע הצבאי "עופרת יצוקה". המהלך של היום הינו המשך לתסריט קבוע זה.

4. שנית, מהלך זה הוא גם חלק מרדיפתי הפוליטית על רקע עמדותיי הפוליטיות ושייכי הלאומי המנסה ללא הפסקה ליצור דמוניזציה לאישיותי מאז השתתפותי במשט מרמרה. בעקבות השתתפותי במשט נתקלתי באיומים פיזיים וניסיון לתקיפתי מעל במת הכנסת, הטיחו בי באמרות מעליבות, שוביניסטיות וקיצוניות ביותר בהן לא נתקל אף חבר כנסת מאז הכנסת הראשונה. בצעד חסר תקדים, שללה הכנסת ממני זכויות פרלמנטאריות במשך כל הקדנציה. עמדותיי בעניין המצור על עזה אינן עניין אישי אלא ביטוי הן לקונצנזוס האוניברסאלי והן לקונצנזוס הלאומי שהתבטא בהחלטת ועדת המעקב העליונה לענייני הערבים בישראל להשתתף במשט על ידי חמישה נציגים הכוללים אותי כנציגת בל"ד. לכן המתקפה נגדי בעניין זה היתה מתקפה על כלל הערבים בישראל.

5. חשוב מכל, הוא שהאישומים שיוחסו לי אז התבררו בעת המשפט כחסרי שחר ולא במקרה שתשעה שופטים דחו את כל הטיועונים המופרכים נגדי. ההסבר לפער התהומי בין התדמית שהקיצונים ייצרו נגדי לבין האמת שהתבררה עת בירור העובדות במשפט, הינו התפיסות הגזעניות שלא מתעניינות בעובדות אלא בשייכי הלאומי ובמקרה שלי בשילובו של שיוך זה עם שוביניזם מובהק. כך הוא מצבן של בקשות הפסילה של היום.

6. הימין לא השלים בקדנציה השנייה שלי בכנסת עם פסק דינו המפורש של בית המשפט העליון אשר שלל את הטיעונים המופרכים נגדי בעניין השתתפותי במרמה והימין המשיך את מסע ההסתה והעוינות נגדי כאילו לא היה בירור משפטי כלשהו בנושא. מכאן לא מצאו שום בעיה מבחינתם להגיש בקשות אלו שהן חסרות כל בסיס.
7. בבקשות הפסילה העומדות בפנינו היום לא מייחסים אליי מעשים כלשהם כמו ההשתתפות במשט אלא מספר אמרות בודדות. ליתר דיוק, הויכוח הסוער הוא על מספר מילים, כפי שאראה בהמשך, כאשר הדיון עליהן הוא ויכוח הנוגע הן על השפה הערבית והן על התרבות הפוליטית הערבית- פלסטינית. ללא קשר לדיוקן של האמרות הללו, מדובר באמרות מפורשות השוללות את הפגיעה בבני אדם ואם הן פוגעות בדבר הרי הן רק פוגעות בעמדות הרווחות בכנסת בעניין המשך הכיבוש.
8. לא ניתן להבין את הבקשות המופנות נגד מועמדותי לכנסת היום בלי להנכיח את הקונטקסט החברתי והפוליטי. במהלך "צוק איתן" התבררה עוצמת תופעת הגזענות. לא חוונו בהיסטוריה שלנו כמיעוט לאומי במדינת ישראל מתקפה קיצונית- גזענית כפי שחוונו במהלך "צוק איתן". מהלך פסילת מועמדותי הינו הכיתור והסמל של גל זה.
9. בתקופת המבצע הצבאי הזה היינו עדים לגלי אלימות, הסתה, אפליה וגילויי גזענות קשים כלפי הציבור הערבי בישראל. גילויים אלה בלטו נגד אזרחים ערבים שהותקפו פיזית בערים המעורבות ובמקומות בילוי; נגד עובדים במקומות עבודה וסטודנטים באוניברסיטאות. עשרות עובדים ערבים פוטרו, סטודנטים ערבים הועמדו לדין משמעתי בשל הבעת מחאה המנוגדות לעמדת הרוב באוניברסיטאות ובמכללות. היינו עדים לאלימות משטרתית בלתי מרוסנת כלפי מפגינים ערבים שהתנגדו למלחמה; לשימוש בכוח מופרז כנגד הנהגת הציבור הערבי, בין היתר, כלפי חברי כנסת הנהנים מחסינות. כך למשל, תקיפתו של ח"כ מוחמד ברכה יו"ר חד"ש מול תחנת המשטרה בנצרת, השכבתו ארצה והכאתו; תקיפתו של ח"כ ג'מאל זחאלקה יו"ר בל"ד וכן ניסיון לאזוק אותי בניגוד לחוק בהפגנה בעיר חיפה. נתקלנו גם בהתבטאויות קשות של שרים בממשלת נתניהו; בפזוור הפגנות חוקיות; בגלי מעצרים המוניים שהרוב שלהם היו מעצרי קטינים וגם גרימת חבלות ושברים קשים למפגינים.
10. שלישית, מהלך פסילת מועמדותי הינו גזעני משום שמי שצריכים להיות בסכנת פסילה למועמדותם במשטר דמוקרטי הנותן משקל לשוויון ולמעמד המיעוט - הם דווקא אלה המבקשים את פסילת מועמדותי ולפגוע אגב כך בזכות הייצוג של האזרחים הערבים. ליברמן וחבריו הסיתו נגד האזרחים הערבים וקראו מפורשות לפגיעה באוכלוסייה האזרחית הפלסטינית בעזה בקריאות חסרות תקדים ובניגוד למשפט הבינלאומי. קריאות לטרנספר של חלק מהאזרחים הערבים וטיהור אתני לעזה לא יכולות להתקבל באף משטר דמוקרטי כלגיטימיות וכחלק מהשיח הפוליטי הרגיל.

11. לא פלא שאותם קיצוניים מאשימים אותי היום בהזדהות עם טרור. שכן מבחינתם, כל העם הפלסטיני הינו עם של טרוריסטים; כל תביעה לשוויון הינה קריאה לטרור המופנית נגד הקיום של המדינה; קריאות למען סיום הכיבוש הן "טרור"; קריאות ללחץ בינלאומי הן טרור מדיני; יו"ר אש"ף הזוכה לתמיכה בינלאומית מקיפה ורחבה, להבדיל מנתניהו המבודד, הינו מנהיג הטרור. בעיניהם גם ארגוני זכויות האדם בישראל הם סייעי טרור; אזרח פלסטיני המסרב לכנות את בני עמו כטרוריסטים גם אם הוא לא מסכים עם מעשים ספציפיים שלהם, הוא טרוריסט; לכן, אם הם מכנים היום את רשימת "המחנה הציוני" כרשימה אנטי ציונית וחלק מתבריה כנציגי "חמאס", אז לא פלא שיראו ברשימה המשותפת ובי כטרוריסטים.

12. תפיסותיהם הגזעניות הן ההסבר, כפי שאפרט כאן, לפרשנותם הפסולה לאמרותיי המתבססות על ראייתי האוניברסאלית השוללת את הדיכוי והשליטה ותומכת בניהול מאבקים פוליטיים לגיטימיים. הם מפרשים את הקריאה שלי להימנע מפגיעה באזרחים באשר הם כקריאה לטרור כי טענה זו נשענת על השוויון בין העמים, דבר שבעיניהם הוא פסול כשלעצמו; טענה שלפיה הכיבוש הינו המקור של מעגל הדמים, הינה בעיניהם טענה התומכת בטרור כי מבחינתם השליטה בעם הפלסטיני הינה לגיטימית; ואם יטען הטוען טענה אוניברסאלית ולפיה "כדי שתהיה שלוה לילדים בתל-אביב צריכה להיות שלוה גם לילדים בעזה ובגדה-וההיפך הוא נכון", טענה זו בעיניהם מצדיקה ותומכת בטרור כי היא נשענת על שוויון בין בני אדם ועמים.

13. למעשה, מהלך הפסילה של מועמדותי היום הינו הקיצוני ביותר בהיסטוריה של פסילת מועמדים או רשימות ערביות. הקורא ההגון יתפלא מקריאת הבקשות הנ"ל עת שהוא יגלה כי הציטוטים המיוחסים אליי מציינים מפורשות את התנגדותי לאלימות, אך הם מובאים על ידי הקיצוניים כראיה לתמיכתי בטרור. למעשה, כמעט כל אמרה המובאת כראייה נגדי אמורה לעמוד כראייה נגד פסילת מועמדותי.

14. כשהחלטתי להתמודד בבחירות לכנסת, התמודדתי על בסיס עקרונות ברורים של שוויון וצדק ומכאן תביעתנו העיקרית בדבר "מדינת כל אזרחיה" ולמען שוויון אזרחי ולאומי. כל מעשיי ופועלי נגזרים מערכים אלה. לכן ניסיון פסילת מועמדותי הוא ניסיון לשפוט ולשלול את הערכים האוניברסאליים האלה.

15. לפני שאגש ואסביר את תגובתי בפרוטרוט, אחזור כאן על דברים שאמרתי לאחרונה בראיון עם האתר "חברים של ג'ורג'" אשר מתאימים לתגובתי היום:

"מסע הפסילה התאפשר אחרי מסע ארוך ועקבי, שלא פסל שום כלי: שקר, הסתה, דמוניזציה, רדיפה בתקשורת, הכפשה בכנסת, גירוי היצרים הכי נמוכים, שנאה, פופוליזם זול, שטחיות, שובניזם, עליונות, וכל מה שאתה יכול להעלות בדעתך...אולם מסע הפסילה הזה של חנין זועבי לא היה מתאפשר, אם לא קדם לו מסע פסילה ארוך לעם שלם, פסילת החרות שלו, פסילת הזכות שלו לחיים נורמאליים, פסילת הזכות שלו למאבק למען חיים וחירות...הנה האני מאמין שלי: הזכות לחיים, לאושר, לקדמה,

לצדק, לכל בן אדם באשר הוא. אלו זכויות מוחלטות, ואין טעם לחיים בלעדיו. הם חלק מהאנושיות שלנו. לצערי, זה לא מובן מאליו לכולם. יש שלא מבינים, פשוט, שמגיע לאחרים לחיות כמוהם, ולא מבינים שאף בן אדם לא היה משלים עם הדיכוי שלו; ושכל אלה שמשלמים עם הדיכוי, עושים זאת או מתוך תודעה כוזבת, או מתוך תבוסה וחולשה פנימית.

אני מאמינה במאבקים צודקים, שמעצימים, ושמבוססים על תפיסת יסוד של הזכות לצדק, לחירות ולשוויון. אני מאמינה באחריותי בתור מנהיגה לחזק את המוראל של העם שלי; להילחם בתסכול, באדישות, בתחושות הנקמנות וההישענות על אלימות פוליטית, כאלטרנטיבה לאי יעילות המאבק הפוליטי עצמו. אני מאמינה ומקדמת מאבק פמיניסטי, בתור מאבק של צדק כולל, שאינו משלים עם הכיבוש, ועם הגזענות או עם כל סוג של עליונות או פריוויליגיות על בסיס אתני או מיני.

== רצ"ב הראיון המלא מיום 8.02.15 מסומן כנספח 1.

מטרות ויעדים פוליטיים

16. הנני מצהירה בזה, כי העקרונות והתפיסות הפוליטיים שלי ושל בל"ד אותם ציינתי בתצהירי שהונח בפני בית המשפט העליון עת שהוא דן בבקשות מניעת השתתפותי לבחירות לכנסת ה-19 הם שהנחו אותי במשך חברותי בכנסת הנוכחית והם ממשיכים להנחות אותי (ראו תצהירי שהוגש במסגרת אב 9255/12 **ועדת הבחירות המרכזית לכנסת התשע-עשרה נ' ח"כ חנין זועבי** (פורסם בנבו, 20.8.13). על כן, תוכנו של תצהירי משנת 2012 מהווה חלק בלתי נפרד מתצהירי זה.

17. הנני מצהירה, כי הייתי שותפה עיקרית ודומיננטית בניסוח המצע של הרשימה המשותפת שתתמודד בבחירות לכנסת ה-20 (שהינה איחוד של ארבע מפלגות: חד"ש, רע"מ, בל"ד ותע"ל) וכי מטרותיה ויעדיה של הרשימה הזו הינן כמטרותיי ומטרות בל"ד הפוליטיים וכי אני וחבריי מטעם בל"ד מחויבים בהם ונפעל על פיהם.

18. להלן מצעה ומטרותיה של הרשימה המשותפת שאפעל על פיהם בכנסת ה-20:

"הרשימה המשותפת מדגישה שהפלסטינים בישראל הם ילידיה של הארץ. מעובדה זו נובעות זכויותיהם הקבוצתיות והאינדיבידואליות, והיא מעצבת את יחסיהם עם המדינה. הרשימה המשותפת תדרוש הכרה באוכלוסייה הערבית כמיעוט לאומי בעל זכויות קבוצתיות ובזכותה לניהול עצמי של ענייניה התרבותיים, החינוכיים והדתיים. הפלסטינים בישראל הינם חלק בלתי נפרד מן העם הפלסטיני ומן האומה הערבית מבחינת השתיכותם הלאומית, התרבותית וההיסטורית.

הרשימה המשותפת חותרת לשלום צודק על בסיס החלטות האו"ם – נסיגת ישראל מכל השטחים שנכבשו ב-1967, פינוי ההתנחלויות ושחרור האסירים, הקמת מדינה פלסטינית עצמאית שבירתה

ירושלים, וכן פתרון צודק של בעיית הפליטים הכולל את זכות השיבה, בהתאם להחלטת האו"ם 194.

הרשימה תפעל להבטחת שוויון לאומי ואזרחי לציבור הערבי הפלסטיני בישראל, בכל התחומים. היא תיאבק נגד מדיניות האפליה, ההדרה, הפקעת האדמות והריסת הבתים. הרשימה תיאבק למען הכרה בכל הכפרים הבלתי-מוכרים ובראשם כפרי הנגב, ולהכשלת מטרות תוכנית פראוור על שלל גלגוליה. בנוסף לכך תפעל הרשימה להרחבת תוכניות המיתאר של הערים והכפרים הערביים, להקצאת קרקע לבנייה, להרחבת ופיתוח אזורי תעשייה וליצירת מקומות עבודה. היא תקדם הכרה בזכויות העקורים ובמיוחד בזכותם לשוב לכפריהם ולאדמותיהם שהופקעו.

הרשימה תפעל נגד כל גילויי הגזענות והפשיזם ולמען קידום זכויותיהם הדמוקרטיות של כלל האזרחים.

הרשימה תפעל למימוש צדק חברתי, תילחם בעוני ובאבטלה, תפעל לשמירת הסביבה ולהבטחת כלל הזכויות החברתיות והכלכליות של האזרחים, ותיאבק נגד המדיניות של העמקת העוני וצמצום שירותי הרווחה.

הרשימה מתחייבת לפעול למען זכויות נשים - להשגת שוויון הזדמנויות, לשוויון בעבודה, בהשכלה ובהשתתפות בחיים הפוליטיים והחברתיים - וכן להיאבק נגד כל גילויי הדיכוי, הניצול, האפליה והאלימות, שלהם נחשפות נשים במשפחה, בעבודה, בחברה או בכל תחום אחר.

הרשימה תפעל לעידוד תרבות ואמנות ללא אפליה או הדרה, תעמוד על חשיבות שמירת מעמדה של השפה הערבית כשפה רשמית ועל הזכות לניהול עצמי של התרבות, ותפעל לעידוד יוזמות לקידום התפתחותה של התרבות הערבית וגיבוש זהותה, תוך שמירה על עצמאותה, ולהנחלת תרבות שיח ודיאלוג דמוקרטי. בשיתוף פעולה עם כלל מרכיבי האוכלוסייה הערבית תנהל הרשימה, הן בכנסת והן מחוצה לה, מערכה נגד האלימות והפשעה, ותדרוש מן הממשלה ומהרשויות המוסמכות לכך למלא את תפקידן ולשאת באחריות.

19. אני הייתי מאלה שקראו ופעלו למען הקמתה של הרשימה המשותפת ועל כן ביום 24.1.2015 לאחר ההכרזה על הרשימה המשותפת, פרסמתי בחשבון הפייסבוק שלי, את הפוסט הבא:

"הישג היסטורי, בכל מובן אפשרי. הרשימה המשותפת כבר מציאות קיימת, מציאות שמעמידה אותנו ישירות, ללא שיתאפשר לנו לחוש את עוצמת ההישג אפילו, בפני האתגרים ההולכים ומתקרבים: האתגר הראשון להיפטר מהאווירה הפוליטית הניצבת על חוסר סובלנות ואף על שנאה ותחרות אלימה בתקופת הבחירות, ולגבש דפוסי עבודה שמתבססים על כבוד, סובלנות וקבלת האחר - להעדיף עשייה פוליטית על פני תחרות מפלגתית. ועוד אתגר נוסף: להשיג כוח כמותי של קולות בקלפי, כוח שישקף את חשיבות ההישג וישקף את רצונו של הציבור. להקדיש עבודה אינטנסיבית ביותר למען תצליח הרשימה, במטרה לממש את מלוא הפוטנציאל של רשימה זו: 15 מנדטים, הכוח הרביעי בכנסת. האתגר השלישי: לא להתייחס לרשימה כאל אמצעי טכני להשגת מנדטים, אלא להתייחס אליה כאל כוח פוליטי שמשרטט מושג חדש של פוליטיקה - פוליטיקה שמתבססת על פוטנציאל, על מרחבים מוזנחים ועל גבולות שאין כל סיבה לפחד לגשת אליהן.

הישג היסטורי. בעין זו צריך להתבונן בו: הישג שמצריך רמה חדשה של עשייה פוליטית, כדי לקבע אותו בפרקטיקה. לאחר מציאות אופטימית זו, נותר להוסיף כי מצב שבו ישנם 13 גברים מועמדים מול 2 נשים בלבד ב 15 המקומות הראשונים, אינו מצב שמשקף "חזון מודרני ושלב חדש".
ובכל זאת, אנו רואים עצמנו בתחילת הדרך... והיא ארוכה, מפרכת... ולרוב, כואבת."

== רצ"ב הצילום של הפוסט שהעליתי לעמוד הפייסבוק האישי מסומן כנספח 2.

הפעילות שלי: על האלימות

20. בתצהיר זה לא אפרט את כל פעילותי הפרלמנטארית שהבקשות התעלמו ממנה ואסתפק, לצורכי הדיון בעילת פסילתי (תמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור) בפירוט פעילותי ועמדותיי הנוגעים לאלימות. בחלק הראשון אפרט את פעילותי כחברת כנסת בתחום האלימות החברתית ואכיפת החוק. אני עושה זאת משני טעמים: *הטעם הראשון* הוא משפטי שכן בא כוחי הסביר לי שבקשות פסילה חייבות להישען על "פעילות בשטח" של המועמד לרבות פעילותו הפרלמנטארית ולא על אמרות ספוראדיות. כאן אבקש להראות שהבקשות של לויין וליברמן לא נשענות כלל ועיקר על מרכיב זה והן מתעלמות ממנו כלל שכן פעילותי במאבק נגד האלימות מוכיחה את היפוכם של טענות המופנות נגדי שכן הקורא ישאל את עצמו: האם אנו מכירים פעיל התומך באופן רציני במאבק מזוין שפועל דווקא באופנים אלה? *הטעם השני* הוא פוליטי. שכן הימין הקיצוני הצליח בקרב חלקים מן הציבור לעשות לי דה- לגטימציה ודהומינציה. כאן אבקש להראות שאין חבר כנסת אחד או אחת שפעל יותר ממני בקדנציה הנוכחית למען העניינים החברתיים, הרגישים והחשובים ביותר: אלימות נגד נשים. אני מודעת עם זאת כי, בעלי דעות שובינסטיות וגזעניות לא אכפת להם מפעילות זו כי הן החברה הערבית והן זכויות נשים אינן מעניינות אותם למרות שהנושא הינו רלבנטי, כפי שהוסבר לי, לסוגייה המשפטית כאן.

21. בחלק השני אעסוק ברעיונות שלי בעניין המאבק בשטחים הכבושים ואוכיח שעמדותיי ועמדות בל"ד הינן ברורות ומפורשות והן למען מטרות פוליטיות וכי אנו תומכים באופן עקבי ומפורש במאבק עממי. אכן מדובר אך ורק על רעיונות משום שאין לי או לבל"ד פעילות פוליטית בגדה המערבית או ברצועת עזה וכי אנו מבחינים באופן ברור בין אופני המאבק בתוך מדינת ישראל ולבין השטחים הכבושים.

האלימות החברתית ואכיפת החוק

22. בבסיס העבודה הפוליטית שלי הן הפרלמנטארית והן הציבורית עומדת התפיסה כי אלימות היא אחת התופעות שהורסות את החברה ואת השאיפה לקידמה.

23. התופעה הפעילותיי ותפיסותיי השוללות את השימוש באלימות כדרך לפעולה פוליטית או כתופעה חברתית הן עקביות. במהלך פעילותי בכנסת ה-19 פניתי אל המשטרה ורשויות אכיפת החוק כדי לאכוף את החוק במיוחד בשתי סוגיות: **השימוש בנשק** הלא מורשה **ואלימות נגד נשים**. תופעת הנשק הלא מורשה הינה מהמדאיגות ביותר בתוך החברה הערבית. אני רואה אותה בחומרה ועובדת ללא לאות לעקור אותה מן השורש. בין היתר, יזמתי התכתבויות עם השר לביטחון פנים בדרישה לתיאום פגישה עם מפקד תחנת נצרת ומפקד תחנת מחוז הצפון ובמסגרתה גם דרשתי לפעול למען הוצאת נשק לא מורשה מהעיר נצרת במטרה להכריז עליה **"כעיר ללא נשק"**; בשיתוף עם חברי סיעתי יזמתי מספר פגישות רשמיות במטרה לדון בתפקוד המשטרה בתפיסת נשק לא חוקי, במאבק באלימות בחברה הערבית ובאוזלת ידה באכיפת החוק. אחת הפגישות היתה עם השר לביטחון פנים בה נדון המאבק בהתפשטות הנשק בחברה הערבית ורשלנות המשטרה באיסוף הנשק ואכיפת החוק בסוגיות פשעים חמורים ואלימות. כמו כן, הייתי היחידה מבין חברי וחברות הכנסת שפנתה אל מבקשר המדינה בענין איסוף נשק לא חוקי וטיפול באלימות במגזר הערבי. קיימתי שלוש פגישות עם מבקר המדינה אשר באחת מהן הגשתי דו"ח עליו שקד משרדי הכולל נתונים בדבר אוזלת ידם של המשטרה וגורמי האכיפה במיגור הנשק ומביגור האלימות נגד נשים בקרב האוכלוסייה הערבית. ביקשתי מהמבקר לערוך חקירה מקיפה בעבודת המשטרה ותפקידה באכיפת החוק בכלל ובפרט בתיקי רצח בשם "כבוד המשפחה" של ארבע נשים ערביות אחריהן עקבתי בפירוט.

24. בנוסף, בקשתי מהמבקר להורות למשטרה לנהוג בשקיפות ולמסור מידע לגבי נתוני הפשיעה, אכיפת החוק ופענוח תיקי אלימות לפי פילוח לאומי, וכן למסור נתונים אודות טיפול המשטרה בנשק לא מורשה ואיסופו בחברה הערבית והענשת המחזיקים בו, חקירת עבודת המשטרה בעניין ההגנה על נשים מאוימות ברצח, חקירת היעדר נהלים ברורים לטיפול בתלונות נשים ערביות ופניית המשטרה "למכובדים" במקום אספקת הגנה מלאה למתלוננות, בנוסף לחקירת הרשלנות בפענוח תיקי רצח וסגירתם חלקם, רשלנות בהגנה על עדים ועדות ואי הענות לדרישות משפחות הקורבנות בקבלת מידע ומעקב שותף אחרי התנהלות המשטרה בתיקים. בנוסף לכך דרשתי מהמבקר להיפגש עם מספר משפחות של קורבנות רצח כחלק מחקירת התנהלות המשטרה בתיקי רצח יקירותיהן.

25. במהלך פעילותי הפרלמנטארית הייתי מחברי וחברות הכנסת הפעילים ביותר בסוגיית האלימות בתוך החברה הפלסטינית בישראל ובמיוחד בסוגיית האלימות נגד נשים. כך למשל, בכנסת ה-19 בלבד, יזמתי 5 הצעות חוק, שעסקו בנושאים מגוונים רבים בסוגיה זו, כגון: הקמת מקלטים ודירות מעבר לנשים נפגעות אלימות, הגברת הביקורת על אכיפת החוק על ידי המשטרה דרך עיגון החובה להפיק דו"חות שנתיים בנוגע לתיקי אלימות נגד נשים, התאמת הפרוצדורה במשטרה לנפגעות אלימות דוברות השפה הערבית, עיגון הזכות של ארגוני זכויות נשים למעקב אחר תיקי אלימות מטעם נפגעות

עבירה, ועיגון חובת דיווח של אנשי מקצוע על אלימות נגד נשים בתוך המשפחה. כמו כן הגשתי 11 הצעות לסדר היום שעסקו בנושא והתייחסו בין היתר לציון היום הבינלאומי למאבק באלימות נגד נשים, לרתיעת נשים נפגעות אלימות מפנייה למשטרה, לאי מניעת הרצח של אישה מאום אלפחם, לאי אכיפת החוק בענייני אלימות נגד נשים בחברה הערבית וטיפול לקוי של המשטרה בתלונותיהן, למדד הביטחון האישי של נשים ובמיוחד נגישות המשטרה ומוסדות אחרים לקורבנות אלימות, לדו"ח המשרד לביטחון פנים בנוגע לעלייה באלימות ובמיוחד אלימות מינית בתוך המשפחה, לחוסר שקיפות ופגיעה בזכות הציבור על ידי מניעת פרסום דו"ח של המשרד לביטחון פנים המתייחס לאכיפה לקויה של החוק על ידי המשטרה בעניין אלימות נגד נשים, לטיפול לקוי של המשטרה באלימות בעיר חיפה, לדו"ח בנוגע לחוסר אימון של האזרחים באכיפת החוק על ידי המשטרה, ולרשלנות המשטרה במניעת רציחתה של ביסאן אבו ג'אנם בעיר לוד.

26. בנוסף לכך הגשתי 7 שאילתות המתייחסות בין היתר לעניין סגירת תיק החקירה בעניין רצח הנערה אלאא דאהר בשם מה שמכונה "כבוד המשפחה"; שתי שאילתות בעניין מינוי חוקרות ערביות על ידי המשטרה לטיפול בתיקי אלימות במשפחה נגד נשים ערביות; שתי שאילתות בעניין תוכנית נערות במצוקה בעיר לוד, הרצח של פאטמה הייב מכפר טובא וכן חוסר נגישות של מערכת נפגעי עבירה במשרד לביטחון פנים לנשים דוברות ערבית.

27. כמו כן, יזמתי והשתתפתי במספר לא מבוטל של דיונים בנושא מיגור תופעת האלימות בחברה הערבית ואכיפת החוק על ידי המשטרה שהתקיימו בועדות השונות ובכללן הועדה לקידום מעמד האישה ושוויון מגדרי, ועדת הפנים והגנת הסביבה, ועדת העבודה, הרווחה והבריאות. הדיונים עסקו בין היתר בטיפול הרשויות בתלונות של נשים בדואיות על אלימות במשפחה, רצח נשים ע"י בני זוגן - ההתמודדות עם תופעת האלימות במשפחה, האלימות וההשפלה כלפי פעילות פוליטיות ומגנות זכויות האדם והאישה, מדד הביטחון של נשים, אכיפת החוק על ידי המשטרה בעניין רצח נשים ערביות, רשלנות בחקירה וסגירת תיקי רצח נשים על ידי המשטרה, אי אכיפת החוק ואוזלת ידה של המשטרה בטיפול ברצח ופשיעה חמורה בחברה הערבית.

28. עבודתי הנ"ל התבצעה בשיתוף רציני עם ארגוני הנשים הערביות בישראל וגם עם ארגוני נשים יהודיות העוסקים בסוגיות המורכבות הללו.

האלימות הפוליטית

29. אני מתייחסת לעצמי בתור מנהיגה שאמורה להנהיג ולהעצים את הקורבן, וליהלחם בהרגשת האדישות וחוסר האונים והתסכול בקרבן. ואנחנו בבלי"ד, מתייחסים לאלימות

הפוליטית כסוג של תסכול ושל חוסר אונים. אני מאמינה שמאבק פוליטי מעצים ומאתגר, הוא הערובה בפני התדרדרות לפעילות מחוץ לחוק.

30. על כן, אני קוראת ומעודדת את הצעירים הערבים לקחת ברצינות רבה את המסגרות המפלגתיות ובעיקר הפרלמנטאריות, כאפיק להעצמה ולפעילות פוליטית. במפגשים רבים עם צעירים אני וחבריי בהנהגת בל"ד מדגישים ומחנכים לכך שהדרך למאבק צודק יכולה להיבצע באמצעות מאבק ציבורי הכולל עריכת כנסים, הפגנות ועצרות, וכן מאבק פרלמנטארי ומשפטי. החינוך וההדרכה למען השימוש בכלים אלה מתבצע במפגשים, בכנסים ובכתביה. ואין לי ספק שהיתה לכך תרומה לא מבוטלת בהכוונת הנוער הערבי לאפיקים פוליטיים לגיטימיים ומניעת פעולות מחוץ לחוק.

31. לכן הקוראים הערבים מבינים את דרכי ומבינים את המסגרת שאני פועלת דרכה והם מבינים גם את המטרות והיעדים של עבודתי ועבודת חברי הכנסת מטעם בל"ד הנעשנות על נורמות אוניברסאליות ובינלאומיות. בהקשר זה אני גאה לציין כאן, רק לדוגמה, את דבריה של פמיניסטית ערבייה שאני לא מכיר באופן אישי אשר כתבה עליי בעיתון ערבי בינלאומי מוביל ביום 1/7/2014 את הדברים הבאים:

"חנין זועבי מציגה את עמדותיה באופן רהוט, עמדות אשר מבוססות על הלכות זכויות האדם ואמנות אוניברסליות, ושמשתלבות היטב עם הזכויות הלאומיות של העם הפלסטיני באופן בלתי מעורער. היא מכוננת מודל פורץ דרך בשיח, שכן מצד אחד הוא שיח פטריוטי ערבי פלסטיני, ומצד שני היא נשענת על המשפט הבינלאומי, לרבות זכויות העמים להגדרה עצמית בחירות וכבוד, וההחלטות הספציפיות הנוגעות לזכויותיו של העם הפלסטיני.

שנית, אחד המאפיינים החזקים בעבודתה ועמדותיה הפוליטיות של חנין זועבי, הוא העובדה שהם יוצאים מפי של אישה ערביה, ששברה את אזיקי החברה הפטריארכלית. היא תרמה, לצד נשים ערביות רבות, לעיצוב תדמיתה של האישה הערבייה המודרנית, וסללה את הדרך למימוש מנהיגות פוליטית חדשה."

== רצ"ב צילום של מאמר הדעה מיום 1.07.14 המסומן כנספח 3.

32. איננו בבל"ד מהססים לרגע לפעול נגד ייאוש פוליטי המוביל למעגלי האלימות או להצטרפות אליו. דוגמה אחרונה שהעסיקה את הציבוריות הערבית היה הפרסום על מעצרים של צעירים ערבים בגין הצטרפותם והשתתפותם בלחימה עם דאע"ש. באותו יום שנודע על הגשת כתבי אישום נגד צעירים ערבים, יצאתי בקריאה המפורשת הבאה שפרסמתי בחשבון הפייסבוק שלי:

"התפרסמה היום חשיפת חוליה של שבעה פעילים אשר הצטרפו לשורות "דאע"ש".

מה גורם לנוער פלסטיני בתחילת דרכו, להצטרף לשורותיה של תנועה אויבת לערכי האנושות והישגיה, אויבת לחברה והמורשת האנושית והתרבותית? מדובר בנוער פלסטיני, אנשים בתחילת דרכם בשולי החברה, ללא משמעות לחייהם והסובלים מעוות בזהותם, והכעס הוא הדבר היחיד שנותן משמעות לחייהם. זוהי דוגמה לבני נוער הכועסים ממציאותם ואשר מחפשים מקום עבורם בהגדרת פני החברה ובשליטה

על גורלם. ההצטרפות ל"דאע"ש" חושפת את עומק ההידרדרות האנושית שנוכל להגיע אליה.

המרד על הדחיקה לשוליים בדרך זו, מוביל להרס רב, המרד על היעדר אופק ותקווה, משולה לאבדנות עצמית, לנפילה לחיק האכזריות, האלימות וההרס, והתשובה לה היא ביצירת אופק אחר, יצירתי רחב ופתוח ככל היותר, תוך שמירה על שורשיהם התרבותיים. פעילות פוליטית מרדנית במסגרת נורמות אתיות ברורות, הינה מה שאנו צריכים. פעילות הנסמכת על פרויקט פוליטי ברור, ערכי, מאחד, אטרקטיבי לצעירים, בעל משמעות ואפשרויות לחיים בכבוד כפרט וקולקטיב, בעצמאות ומחויבות. אנו לא רוצים את צעירינו בדאע"ש, איננו רוצים לראותם מצטרפים לתנועות חשוכות אויבות לתרבות והחירות והכבוד האנושיים.

אנו רוצים צעירים בעלי השפעה במסגרות פוליטיות הנאבקות לזכויותינו הלגיטימיות ומעמדנו במולדתנו. ההתנגדות לייאוש, לדיכוי ולאפלייה צריכה להיות באמצעות מאבק פוליטי, באמצעות השכלה ועבודה, בניית החברה ופיתוח מוסדותיה ומימוש הפוטנציאל הפנימי שלה, וחיסונה הפנימי של החברה מעדתיות, חמולתיות, הדרת ודיכוי נשים, ומאבק נחוש בפרט בבורות ובאדישות."

(פוסט מיום 18.1.15)

רצ"ב הדיווח באתר **מעריב** ואתר **YNET** על הפוסט שפרסמתי, המסומן כנספח 4.

33. כמו כן, אני פועלת גם נגד המשך הכיבוש מעבר לקו הירוק באמצעות מאבק ציבורי, כתיבה ושימוש בכלים פרלמנטאריים. כמו כל חברי הכנסת הערבים ובהתאם למצע הרשימה המשותפת, אני פועלת למען השגת שלום צודק ורואה שסיום הכיבוש ומימוש ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני, העם שלי, הם יעדים לאומים חשובים וגם מוסריים.

34. מכל הראיונות והמאמרים שלי, ניתן להבין באופן ברור שלפי תפיסתי לא כל הדרכים הן לגיטימיות למען סיום הכיבוש. אני ובל"ד מתנגדים לפגיעה באוכלוסייה אזרחית, לרצח והרג. בנוסף אני מצהירה ומצדדת בצורה ישירה וברורה בכך **שהמאבק העממי** הלא חמוש בשטחים אלה ובדרך כיכר אל-תחריר כמו גם הלחץ בינלאומי הן הדרכים הלגיטימיות. כך גם ציין השופט גרוניס בפס"ד שדן בהשתתפותי בבחירות לכנסת ה-19 (פס"ד בענין **זועבי**¹, פסקה 33): "לדבריה, היא מצדדת, אם בכלל, במאבק עממי בלתי אליים בדמות המודל של כיכר אל-תחריר (עמ' 12 לתצהיר)".

35. עם זאת, אינני עורכת פעילות פוליטית בשטחים הכבושים. אינני עוסקת בהדרכת התושבים שם באופני הפעולה כנגד הכיבוש. אך זה לא מונע ממני לבטא את רעיונותיי בעד מאבק עממי. אגב, לא במקרה שרוב הציטוטים המיוחסים אליי בבקשות של ליברמן ולוין, ללא קשר לנכונותם ודיוקם, נאמרו בעברית ולקהל היהודי-ישראלי וגם לא במקרה

¹ אב 9255/12 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת התשע-עשרה נ' ח"כ חנין זועבי (פורסם בנבו, 20.8.13).

שבקשות אלו לא הציגו ראייה אחת המעידה על פעילות כלשהי של בל"ד או שלי בגדה המערבית או בעזה.

36. המושג "מאבק עממי" נתפס בפוליטיקה הערבית – פלסטינית כהנגדה לקריאה למאבק מזוין. לתמיכה בכך, הנני מפנה לסיכום חוות הדעת של ד"ר סלמאן מסאלחה הרצ"ב שבה הוא מציין: "השימוש בצירוף "ההתנגדות עממית" מעיד בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים על מאבק אזרחי עממי שעומד בניגוד מוחלט לקריאה ל"מאבק מזוין", כביכול". כמו כן, אבקש להפנות אל דבריו של ד"ר מעתז קפישה, דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חברון שאמר בראיון עם עיתון הארץ מיום 6/2/2015 כי לפי התרבות הפוליטית הפלסטינית "ההתנגדות העממית היא ההיפך מהתנגדות בנשק". וכי הכוונה למאבק לא אליים.² בנוסף, על ההבחנה הבולטת בתרבות הפוליטית הפלסטינית בין מאבק עממי למאבק מזוין אני מבקשת להפנות למשל לכתבתה של עמירה הס, שכותרתה "המסר של אבו מאזן הולך לאיבוד" ופורסמה באתר "הארץ" ביום 24.12.14 שבה היא מציינת שלמעשה בתוך החברה הפלסטינית החלוקה והפילוג היא בין היתר בין המחנה של המאבק המזוין לבין המחנה של "המאבק העממי".³

== רצ"ב חוות הדעת של ד"ר סלמאן מסאלחה מיום 27.1.15 מסומנת כנספח 5
== רצ"ב העתק הראיון עם ד"ר מעתז קפאשה שהובא ביום 6.2.15 בכתבה מטעם עמירה הס בעיתון "הארץ" תחת הכותרת "עבאס חתם על אמנות בינלאומיות כדי לאתגר את ישראל, אבל לא תמיד מיישם אותן", מסומן כנספח 6.
== רצ"ב כתבה של עמירה הס שפורסם בעיתון הארץ ביום 24.12.12 תחת הכותרת "המסר של אבו מאזן הולך לאיבוד", מסומן כנספח 7.

37. למעשה, ניתן לקרוא ולשמע את המושג הזה כמעט בכל ראיון עמי. הוא מתועד באופן מסיבי גם בציטוטים הנמצאים בחומר "הראיות" של הבקשות נושאי תגובה זו. כמעט ואין ראיון שנגע לסכסוך שהתבקשתי להגיב עליו מבלי לחזור ולהדגיש את עמדותיי בעניין המאבק העממי.

38. עמדתי בעניין המאבק בשטחים הכבושים מתייחסת למאבק עממי. כל אזרח ערבי בישראל מבין שאנחנו בבל"ד מצדדים במאבק ציבורי ומתנגדים לפעולות מעבר לחוק וכפי שהדגשתי שמסגרת המאבק הפוליטי בישראל בכל הנוגע לשוויון אזרחי ולאומי מתקיימת בתוך גבולות החוק.

39. אכן, ברוב הציטוטים שלי שהובאו בבקשות הפסילה, מופיע המשך הכיבוש כסיבה להמשך מעגל האלימות. אך ציון קשר סיבתי מסוג זה, אין בו כדי להוביל בשום פנים ואופן למסקנה שאני מצדיקה ומעודדת את האלימות. נהפוך הוא אני מאמינה שכישלונו

² <http://www.haaretz.co.il/news/education/.premium-1.2558714>

³ קישור למאמר דעה של עמירה הס: <http://www.haaretz.co.il/opinions/.premium-1.2520000>

של המאבק הפוליטי הוא זה אשר מוביל לאלטרנטיבה של פעילות אלימה. אבקש להסב את תשומת הלב, כי גם בקריאה שלי להתרחק מדאע"ש שצוינה לעיל אני מציינת שהיאוש אצל הצעירים עלול להיות הגורם להצטרפותם לדאע"ש, אך אין באיתור קשר סיבתי זה לבין תפיסתי שדאע"ש הוא ארגון פשע הפועל נגד האנושות ולא כלום. גם בהרצאות שלי בעניין אלימות נגד נשים ערביות בתוך החברה הערבית, אני מציינת למשל שהעוני הוא גורם מוביל לאלימות זו, אך אין באיתור הקונטקסט הזה והקשר הסיבתי כדי להצדיק מבחינתה את האלימות נגד נשים. להבין את התופעה זה דבר ולהצדיק אותה זה דבר אחר. הנקודה המשמעותית של הציטוט של דאע"ש הוא חיזוק מאבק פוליטי כמחסום בפני אלימות ופעילות הרסנית.

40. אני מצהירה כי כל התייחסותי - במאמרים שלי, בנאומיי בכנסת ומחוצה לה, בראיונות שלי, ובפייסבוק שלי, הייתה למאבק פוליטי בגבולות המדינה ובגבולות החוק ולמאבק עממי בשטחים הכבושים למען סיום הכיבוש.

שלושת הנושאים הדומיננטיים שבבקשות הפסילה

41. הבקשות מבליטות שלושה נושאים כמרכזיים שעל פיהם הן מבקשות את פסילת מועמדותי לכנסת ה-20. שלושת הנושאים הם:

(1) ראיון ברדיו תל-אביב מיום 17.6.14 בתכנית הבוקר עם שרון גל שנערך לאחר חטיפת שלושת הנערים ולפני ידיעת זהותם של החוטפים והידיעה אודות גורלם של הנחטפים. בראיון אמרתי: "הם לא טרוריסטים, גם אם אני לא מסכימה איתם."

(2) המאמר שפרסמתי באתר ערבי 48 ביום 13.7.14 אשר ציינתי בסופו את המשפט הבא: "על הפלסטינים להכריז על סיום השילוש הקטלני שלהם: התיאום, המשא והמתן והסכסוך הפנימי. ולהצהיר על מאבק עממי במקום תיאום ביטחוני, ולהטיל מצור על ישראל במקום לנהל משא ומתן איתה, ועל אחדות במקום הסכסוך הפנימי." יצוין כי המאמר בבקשות של לויין וליברמן אינו המאמר המקורי. המאמר המקורי מצורף לחוות הדעת של ד"ר סלמאן מסאלחה הרצ"ב.

(3) הנושא השלישי הוא ההתבטאויות שלי בבית משפט השלום בנצרת ביום 6.7.14 בעקבות ביצוע מעצרים אינטסיביים שאירעו בעקבות רציחתו של מוחמד אבו ח'ידיר והיועמ"ש הודיע שהוא מתכוון להגיש כתב אישום נגדי בגין העלבת עובד ציבור והסתה לאלימות. השימוע נקבע ליום ה-18.2.2015.

42. לגבי הראיון עם שרון גל, הסברתי באותו ראיון שאני מתנגדת לחטיפת הנערים והסברתי לאחר מכן ובאופן אינטנסיבי שאני לא תומכת בחטיפה ואני נגד אלימות ונגד פגיעה באזרחים ובעד מאבק עממי. היועמ"ש בהודעה שלו לבג"ץ 5716/14 בעניין עתירתו של ח"כ דני דנון המבקשת להגיש נגדי כתב אישום מסביר כדלקמן:

7. בעקבות הראיון והפרסום הרחב לו זכה, החלה סערה ציבורית וקריאות להעמיד את חברת הכנסת זועבי לדין ולהסיר את חסינותה.
8. יצוין כבר בפתח הדברים, כי הצגת דבריה של חברת הכנסת בתקשורת, הייתה חלקית מאד ולא צוינו בה כלל אמירותיה, המתייחסות גם להסתייגותה מהחטיפה. הסתייגות אשר נאמרה על ידה, החל מהראיון הראשון בו ציינה כי היא אינה מסכימה לדברים (משמע לדרך הפעולה של החטיפה)...

בחינת ההתבטאות העלתה, כי חברת הכנסת חזרה על הסתייגות זו בכל הראיונות בתקשורת בהם הותקפה בגין התבטאותה. הסתייגות זו, לא באה לידי ביטוי בכלי התקשורת."

== רצ"ב הודעת היועמ"ש שהגשה במסגרת בג"ץ 5716/14 ח"כ דני דנון נגד פרקליטות המדינה (תלוי ועומד), מסומן כנספח 8.

43. בראיון "לפגוש את העיתונות" עם רינה מצליח בערוץ 2 מיום 21/6/2014 הבעתי, בפני כל אזרחי ישראל, ערבים כיהודים, עמדה ברורה נגד האלימות והחטיפה הנערים ובהם ציינתי מפורשות:

"אני לא מסכימה עם חטיפת ילדים."

להלן קישור לראיון:

<http://www.mako.co.il/news-military/politics/Article-ac18971442fb641004.htm>

44. כמו כן, חזרתי והדגשתי את התנגדותי לחטיפת הנערים וציינתי, כי היות הפלסטיני קורבן לכיבוש אינו מתן היתר מבחינה מוסרית להשתמש באלימות פיזית וכי הדרך היא מאבק עממי ולא חטיפות ילדים. של בראיון שערכה איתי לילך בן דוד ביום 25.6.2014⁴, אמרתי:

"אולי אסביר קודם למה אני לא מסכימה איתם (עם החוטפים- ח' ז'), ואז אני גם אסביר למה הם לא טרוריסטים בעיני. אני לא מסכימה איתם בגלל שאני מאמינה בדרך של מאבק עממי נגד הכיבוש. אני מאמינה במרד אזרחי ובאי-ציות אזרחי, אני מאמינה באינתיפאדה לא אלימה... למרות כל היחסיות התרבותית ולמרות כל הקונטקסטים השונים של דיכוי, מדכא ומדוכא, יש בסופו של דבר מוסר אנושי [...]. ובתור קרבן, אתה חייב גם לשמור על מוסריות. הקרבן יכול להיות חלש והוא יכול להיות חזק. אחד מעמודי החוזק של הקרבן הפלסטיני, הוא שהמאבק שלו צודק, ושהוא משתמש באסטרטגיה צודקת ולגיטימית על פי החוק הבינלאומי. זה חשוב."

⁴ראו קישור: <http://bit.ly/1wvLgs6>

== רצ"ב העתק הראיון שלי עם לילך בן דוד באתר "שיחה מקומית" מיום 25.6.14 מסומן כנספח 9.

45. אכן, אמרתי "הם לא טרוריסטים". אנחנו האזרחים הערבים- הפלסטינים ובעיקר ההנהגה וחברי הכנסת לא משתמשים במונח הזה כאשר אנחנו מתייחסים לפלסטינים וגם לא משתמשים במונח "מתבלים" כפי שבשנות החמישים לא השתמשנו במונח "מסתננים". אך אי השימוש במונחים אלו אינו מעיד על הסכמה עם פעולה זו או אחרת. כל אזרח ערבי מבין זאת. גם מבין חברי הרשימה המשותפת, אין מי שמכנה את הפלסטינים כטרוריסטים ואין מי שמוכן לאמץ את הטרמינולוגיה של ממשלת ישראל שמשתמשת במלה טרור כדי לעשות דה-לגיטימציה למטרות המאבק הפלסטיני לעצמאות וחרות.

46. כך למשל, עיתון "אל אתיחאד", ביטאון המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) והעיתון הערבי הוותיק ביותר, פרסם ביום 1.2.15 בדבר המערכת שלו⁵ ביקורת חריפה נגד החלטת מצרים להכריז על הזרוע הצבאית של חמאס כארגון טרור כדלקמן:

"בתקופות קשות קודמות, התעקשה המפלגה הקומוניסטית הישראלית לפסול את הנרטיב הישראלי הרשמי שראה באש"ף כארגון טרור חבלני. המפלגה דבקה באומץ, בכוח ועוז בהערכתו והגדרתו לאש"ף כנציג לגיטימי ויחיד לעם הפלסטיני. וויכוחים והבדלים רבים עם אש"ף או הזרם המרכזי שבו- "פתח"- לא מנעו עמדה נכונה ואמיצה זו. על כן, למרות מחלוקות פוליטיות רבות סביב העמדות והפרקטיקות של תנועת חמאס בזירה המקומית והאזורית, וזה מישור חשוב, אלא שמה שחשוב יותר מכל זה שהתנועה הזאת היא תנועת התנגדות לכיבוש, לפני הכל. העמדה העקרונית, שגם החוק הבינלאומי תומך בה, היא שהארגונים הנאבקים נגד כיבוש הם ארגוני שחרור לאומי, ואנו מסרבים לראות בהן ארגוני טרור. אנו מסרבים באופן מוחלט ובלתי ניתן לפרשנות לפגיעה באזרחים, אך אנו רואים שזכותם המלאה של עמים תחת כיבוש להתנגד לו ולהיאבק למען שחרור בכל הדרכים שהחוק הבינלאומי ההומניטרי מאפשר אותן."

== רצ"ב דבר המערכת של הביטאון של "אל אתיחאד" מיום 1.2.15, מסומן כנספח 10.

גם ח"כ ג'מאל זחאלקה, יו"ר בל"ד הסביר מעל במת הכנסת את הדברים הבאים לאחר התבטאותי הנ"ל:

" המשורר ג'ובראן ח'ליל ג'ובראן כתב פעם: אם להיות מתון זה לטייח – אני לא מתון; ואם להיות קיצוני זה להגיד את האמת ואת האמת שלי – אז אני קיצוני. אנחנו לא נעשה פשרות עם הכיבוש. לא נעשה פשרות עם קברניטי הכיבוש ועם הכובשים, אלא נגיד להם את האמת, שזו חובתנו ההיסטורית.

אנחנו מייצגים קו פוליטי שתומך במדוכאים נגד המדכאים. אנחנו נגד דיכוי, ואנחנו לא נסכים שיגדירו מאבק למען שחרור לאומי כטרור. תעשו מה שאתם רוצים, תגרשו אותנו מהכנסת, תתלו אותנו, אנחנו לא נוותר בנושא הזה. אתם לא מבינים. מאבק עמנו הפלסטיני – זו בגידה בעמנו הפלסטיני, בקורבן הפלסטיני. להכפיש את המאבק הצודק לתיקון עוול היסטורי, להציל אנשים מתהומות של סבל, של

⁵ ראו קישור לדבר המערכת [בערבית]: <http://aljabha.org/index.asp?i=89556>

יגון, של קורבנות, שיחיו חיים נורמליים, אנחנו לא נעשה את הבגידה הזו. מאבקו של העם הפלסטיני הוא מאבק צודק. נכון, אנחנו רוצים שמאבקו זה יתנהל בגבולות המוסר והשכל. לפעמים נעשות טעויות ואנחנו אומרים שאלה טעויות, אבל המכלול הוא מאבק לשחרור לאומי ולא טרור כפי שהתקשורת הישראלית חוגגת בימים אלה. תודה."

== רצ"ב הנאום של ח"כ זחאלקה בתוך דברי הכנסת, ישיבה 148, נאום מיום 23.6.2014 מסומן כנספח 11.

47. אכן הנושא רגיש מבחינה ציבורית ולכן ניסיתי להסביר בכל ראיון מדוע אני לא מכנה את החוטפים במונח טרוריסטים ובו זמנית הבעתי את התנגדותי לחטיפה. כך למשל בראיון שהוזכר לעיל עם לילך בן דוד ציינתי:

"עכשיו, כאשר אני נמצאת במציאות שבה ישראל מבצעת פשעי מלחמה ועוברת על החוק הבינלאומי, תוך שהיא מחזקת לעצמה תדמית של קרבן, במציאות הזאת אני לא יכולה לחזק ולשתף פעולה עם אסטרטגיה של עיוות המציאות, אסטרטגיה שלפיה הישראלי הוא קרבן והפלסטיני הוא טרוריסט, ולהמשיך להגיד שכן, אנחנו טרוריסטים... אני רוצה לשנות את המציאות. ואני לא יכולה, ולא רוצה, לחזק במודעות הישראלית – שהיא המכשול לצדק, היא מחזקת דיכוי, דעת הקהל הישראלית – אני לא יכולה, כאשר אנחנו משחקים בפאזל של מציאות, להגיד שהם טרוריסטים, ועוד פעם לחזק את הקטגוריזציה הזאת של הקרבן הישראלי והטרוריסט הפלסטיני. ואני מתייחסת להקשר הכללי של הדיכוי. אני רוצה לחזק הקשר שנסתר, שנעלם מעיני הישראלים. את ההקשר הזה אני ניסיתי לשים על השולחן."

48. לא למותר לציין, כי הראיון שלי עם שרון גל תוכן למקרה אחר והזמינו אותי לדבר בבוקר על נושא אחר לגמרי ולא נושא החטיפה. כך שלא קמתי בבוקר והחלטתי לומר לאזרחי המדינה "הם לא טרוריסטים" – אמרה שהיתה תשובה על שאלה ישירה.

49. בעקבות הראיון הנ"ל החליטה ועדת האתיקה של הכנסת ביום 29.7.2014 למנוע ממני להשתתף בדיוני המליאה והוועדות במשך ששה חודשים. מעולם לא היה בהיסטוריה של הכנסת סנקציה כזו שהוטלה על חבר כנסת בגין התבטאות פוליטית. הגשתי עתירה לב"ץ שהצטרפו אליה ויצגו אותי שני ארגוני זכויות אדם: עדאלה והאגודה לזכויות האזרח. הטענה המרכזית שבעתירה זו היא שאין סמכות לוועדת האתיקה להתערב בפעילות פוליטית. בג"ץ דחה את עתירתי אם כי קבע שהסנקציה הינה חריגה במיוחד אך לאור התפזרות הכנסת הוא לא מצא מקום להתערב במידתיות הסנקציה.⁶

50. למרות שבכל הראיונות הדגשתי עשרות פעמים את המילים "מאבק עממי" והמילים "אני לא מסכימה עם החטיפה", הדבר לא עזר להדוף את הליך הדה-לגיטימציה נגדי.

⁶ בג"ץ 6706/14 ח"כ חנין זועבי נ' ועדת האתיקה של הכנסת (פורסם בנבו, 10.12.14).

51. לגבי מאמר זה, הרי המשפט המסיים שלו מתחיל במושג "מאבק עממי" שהוא כשלעצמו שולל את המאבק המזויין ובמהלך הדיון בבג"ץ נגד החלטת ועדת האתיקה, בא כוחי הסביר בפני בג"ץ שהכוונה במילה "מצור" היא ל"מצור מדיני". אציין כבר עתה כי בגלל שהמאמר הינו ברור לכל קורא ערבי ובמיוחד הכוונה של המילה "מחاصرة" (מחאצרה) הופתעתי מהדיון שהתקיים בפני בג"ץ ביום 9.12.14 שהתמקד במילה זו שאף וועדת האתיקה עצמה לא התייחסה אליה ולא נתנה לה משקל כלשהוא. ולכן אסביר את המילה ובהרחבה.

52. כאמור, המאמר שהיה בפני ועדת האתיקה וצורף לבקשות והונח בפני בית המשפט העליון וכעת צורף לבקשות אינו המאמר המקורי וכי תרגומו אינו מדויק.

53. בהקשר לפרשנות של המאמר והתרגום הנכון שלו מסכם ד"ר סלמאן מסאלחה בחוות הדעת שלו את הדברים הבאים:

"מן האמור לעיל ניתן להסיק כי ההוראות החדשות והנפוצות ביותר של הביטוי "מחאצרה" בשפה העברית העכשווית מסתכמות ה"הצרת מרחב תמרון דיפלומטי", "הטלת חרם", "בידוד מדיני" וכו'. הוראה זו מקבלת משנה תוקף במאמר המדובר. שכן, באותה פסקה שנתבקשתי להתייחס אליה נאמר, כי יש צורך לזנוח את השילוש הקטלני, ולהכריז על **התנגדות עממית**...". השימוש בצירוף "**התנגדות עממית**" מעיד בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים על מאבק אזרחי עממי שעומד בניגוד מוחלט לקריאה ל"מאבק מזויין", כביכול. זאת ועוד. כיוון שההוראות הנפוצות ביותר בשפה הערבית כיום של הביטוי "מחאצרה" כפי שזה משתקף בתקשורת הערבית, שפורטו לעיל, אינן מתייחסות למצור צבאי או למאבק מזויין כלשהו, אני קובע כאן שהצירוף "**מחاصرة إسرائيل**" (מחאצרת אסראיל) שהופיע במאמרה של הגברת חנין זועבי אינו חורג כהוא זה מהוראות אלו. אשר על כן, ביטוי זה כפי שהופיע במאמר אינו יכול להתפרש ע"י הקורא הערבי הממוצע כתמיכה במאבק מזויין כלשהו."

54. כפי שמציין ד"ר מסאלחה, המשמעויות של "מוחאצרה" או "חצאר" בערבית שתורגמה לעברית כ"מצור" או "הטלת מצור", הינן שונות בשתי השפות, ואני בעצמי השתמשתי בה בהקשרים שונים ואחרים. כך למשל במאמר דעה שפורסם ביום 2.2.2013 תחת כותרת "מכאן יוצאים לדרך: בניית אסטרטגיה של מאבק במקום מצור על "שונות" וכותרתו בערבית: "**من هنا نطلق: بناء إستراتيجية نضال بدل حصار التمايزات**". המילה "חצאר" מופיעה כאן בכותרתו של המאמר כבידוד ולכן המשמעות של הכותרת היא בידוד השונות. מאמר זה קרא להקמת רשימה משותפת והוא מעודד בניית אסטרטגיה של מאבק פוליטי למען בידוד השונות המפלגתית בין הרשימות.

== רצ"ב המאמר הנ"ל שפרסמתי ביום 2.2.13 מסומן כנספח 12.

55. ובמקום אחר כתבתי בפייסבוק שלי בפרסום מיום 3.5.2013 את הדברים הבאים :
"אתמול עצרה משטרת ישראל קבוצת קטינים החברים בלהקת דבכה "נרות ירושלים" [...] מעצר זה הינו **מצור** על כישרונות ועל אומנות [...]"
ובפרסום במקור בשפה הערבית :

"لقد اعتقلت الشرطة الاسرائيلية في الامس مجموعة من القاصرين وهم اعضاء في فرقة الدبكة-شموع القدس...انها **محاصرة** للموهبة والفن."

56. אכן, אני מאמינה כי ממשלת נתניהו לא תסיים את הכיבוש ולא תקדם פתרון צודק ללא לחץ בינלאומי. ציינו את העמדה הזו גם בפני בית המשפט העליון בפרשת **בל"ד** לקראת הבחירות לכנסת ה-18 ובית המשפט אף לא ראה בעניין זה כעניין רלבנטי לפסילת מועמדות. בהקשר הזה גם ישראלים רבים מאמינים בכך וכותבים על הנושא. רבים מהשמאל הציוני כותבים מאמרי דעה ומסנגרים לעליית נתניהו שוב כדי להגביר את הלחץ הבינלאומי שכן ממשלה בראשות הרצוג- לבני רק תקל על הלחץ מבלי להתקדם בפתרון הסכסוך. ראו למשל את הוויכוח של שלמה אבינרי⁷ עם פעילים ממרצ ואינטלקטואלים ישראלים כמו א. ב יהושע ועמוס עוז שמקדמים את הרעיון של הגברת הלחץ הבינלאומי על ממשלת נתניהו. אבינרי טוען כי לחץ בינלאומי לכפיית הפתרון לא עבד במקרים השוואתיים אך קריאתו של דימטרי שומסקי להשוואות אלו מעידה על תמונה אחרת ובכל מקרה ולדעתי, אבינרי מביע עמדה נאיבית אם הוא סבור שממשלת נתניהו תקדם פתרון ללא לחץ בינלאומי. ממשלה זו עוסקת רק בהכפשת אבו מאזן, בהרחבת ההתנחלויות והעמקתן.

== רצ"ב המאמר של שלמה אבינרי, מסומן כנספח 13.

== רצ"ב המאמר של דימטרי שומסקי מסומן כנספח 14.

57. **הפסקת המו"מ** היא תשובה לנתניהו והיא מתייחסת לקונצנזוס פלסטיני שלפיו אין טעם במו"מ ללא מסגרת המכבדת את החלטות האו"ם המובילה לסיום הכיבוש בשטחי 1967. תרופת "המו"מ" ללא תנאים, היום היא התרופה היחידה של נתניהו שהיא תשובתו לכל צעד שמבקש יו"ר הרשות הפלסטינית ליזום במישור הבינלאומי. במקום להציע פתרון הוא מציע מו"מ ללא מגבלת זמן וללא מסגרת הבנות בסיסית.

58. הפסקת התיאום הביטחוני אינו הרעיון שלי שהרי זוהי דעת הרוב בגדה המערבית ושם הם אינם ממתנינים לקבלת עמדותיי בנושא (ראו את מאמרה של עמירה הס לעיל). שכן הפסקת התיאום הביטחוני מבוקשת על ידי הפלסטינים כי היא נתפסת בעיניהם כמאריכה את תקופת הכיבוש וגם הוא כלי לדיכוי המאבק העממי ולכן הוא תורם לפגיעה בזכויות האזרח שם. העינויים והמעצרים השרירותיים שמתבצעים בגדה המערבית, נתמכות בשתיקה כתוצאה מהתיאום הביטחוני.

⁷ ראו קישור למאמר: <http://www.haaretz.co.il/opinions/premium-1.2540181>

59. לכן המאמר שלי אינו תמיכה במאבק מזוין. אינני אשת צבא, אינני מצביאה ואינני רוצה להיות כזו או להצטייר כזו. הקורא הערבי מבין כי מאמרי זה נגד פתרון צבאי ובעד מאבק עממי בשטחים הכבושים ולא במקרה הוא מציין כי אין פתרון צבאי. בתקופת המלחמה היו פלגים פלסטינים שהעלו על נס את המאבק המזוין ודווקא מאמרי חולק על תפיסה זו. מאמרי גם נגד מדיניותו של נתניהו הקוראת למו"מ ללא גבולות וממשיכה במצור מתוך תפיסה שהפתרון הוא צבאי.

בהקשר זה ראו מאמר הדעה של מר עודה בשאראת שכותרתו "הלו, זה בג"ץ?" שהתפרסם בעיתון הארץ ביום 15.12.14 ואשר מתייחס למאמר הזה ולמשמעויות שלו בעיני הקורא הערבי.⁸
== רצ"ב מאמר של עודה בשאראת שפורסם ב"הארץ" ביום 15.12.14 תחת הכותרת "הלו, זה בג"ץ?" מסומן כנספח 15.

הנושא השלישי

60. לגבי ההתבטאויות שלי בית המשפט השלום בנצרת ציינתי בחקירתי וגם בתקשורת, כי ההתבטאויות שלי היו על רקע המעצרים הקשים והברוטאליים שאף השופטים הביעו ביקורת חריפה על אופן ביצועם נגד קטינים ולכן ההתבטאויות אלו נאמרו מתוך סערת רגשות בלבד, וכי ההתבטאויות האלו אינן מייצגות את הסגנון שלי או דרכי, וכי לא התכוונתי לפגוע באדם כלשהו.

61. בחקירתי ציינתי, כי לא התכוונתי להסית נגד אדם כלשהו ולא במקרה לא אירע אירוע מיוחד בעקבות דבריי אלא שדבריי הובנו על ידי שומעיהם כדברי כעס בלבד. כמו כן, הדגשתי כי אין כאן הסתה כאשר הדברים נאמרו בפני קומץ של עורכי דין וכי דווקא פתוחות בפניי במות רבות ומעולם לא השתמשתי בהן להסתה נגד תובעים משטרתיים בין אם הם ערבים או יהודים.

62. אבקש להזכיר, כי אני זו שניסו לתקוף אותה מעל בימת הכנסת ואני זו שהוטחו בי אישית דברים קשים ביותר, אך מעולם לא השבתי בסגנון לא נאות או תקפתי איש או העלבתי אדם. לכן ההתבטאויות האלו הינן מבחינתי חריג שאינני מרגישה נוח אתן. ההתבטאויות לא נאותות אינן דרכי. לא במקרה כי, בכל כלי התקשורת, בערבית ובעברית, לא ניסיתי להצדיק את תוכן ההתבטאויות אלא הדגשתי את הרקע שלהן מבלי לסגור לצדקת תוכן. אשת ציבור הנמצאת תחת מתקפה אדירה בגלל שיוכה הלאומי ועל רקע שונותה המגדרית ועומדת מול מעצרים ברוטאליים ובלב העשייה הציבורית, נקלעת למצבים קשים ולפעמים עושה טעויות.

⁸ ראו קישור למאמר: <http://www.haaretz.co.il/opinions/.premium-1.2511749>

63. עם זאת, ומבלי לנסות להצדיק את ההתבטאויות, אני חייבת לדבר על ההפליה נגדי במקרה זה. כידוע לי, מעולם לא הוגש כתב אישום בגין הסתה לאלימות או העלבת עובד ציבור נגד חברי כנסת על אף שההסתה הפרועה שרבים מהם מקדמים וכי בעניין העלבת עובדת ציבור הוגש אישום רק נגד חבר כנסת והוא ערבי: חבר הכנסת מוחמד ברכה. יצוין כי כנגד ח"כ ברכה הוגשו ארבעה אישומים בשנת 2009 בגין ארבעה ארועים נפרדים שכל אחד אירע במקום ובזמן אחר: תקיפת אזרח, תקיפת שוטר, העלבת שוטר, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. כל האישומים אירעו במהלך הפגנות. אך מעולם לא הוגש כתב אישום נגד חבר כנסת בגין פעילות פוליטית במהלך הפגנות מלבד ח"כ ברכה. לאחרונה ולאחר שנים זוכה ח"כ ברכה משלושה אישומים ושניים מהם בוטלו על ידי ביהמ"ש בגין חסינות. הוא הורשע רק באחד בענין תקיפת אזרח אשר לפי האישום ח"כ ברכה הדף אותו כדי להגן על מר אורי אבנרי מפניו. כעת הוא נמצא בהליך ערעור. זהו מקרה ברור של אכיפה סלקטיבית. כך למשל בא כוחי הוציא הודעה לתקשורת בשמי ובהסכמתי לאחר חקירתו בה הוא ציין:

"חברת הכנסת זועבי ציינה בחקירתה כי הדברים שאמרה היו מתוך סערת רגשות ותגובה רגעית על המעשים הברוטאליים של המשטרה נגד עצורים קטינים מנצרת, שהפגינו בעקבות רצח הנער אבו מוחמד ח'דיר... המשטרה לא נוהגת לחקור נבחרי ציבור בגין התבטאויות רגעיות וספונטניות שנעשו בלהט הפעילות הציבורית הפוליטית מכיוון שהחסינות המהותית מגינה על פעילות כזו, ולכן אם יוגש כתב אישום יהיה על המשטרה להסביר בפני בית המשפט מדוע בעשרות מקרים דומים ואף חמורים יותר לא רק שלא הגישה כתבי אישום אלא לא פתחה בחקירה בכלל וכן להסביר מדוע לא פתחה בחקירה בענין התלונות שחה"כ זועבי הגישה בעצמה נגד חברי כנסת ושרים שהסיתו מפורשות לאלימות נגדה ושבועקות כך הכנסת הצמידה לה אבטחה. אני מקווה שהיועץ המשפטי לממשלה יסגור את התיק ולא יצטרף לאוירה הציבורית הגזענית והמתלהמת נגד האזרחים הערבים ומנהיגיהם."

== רצ"ב ההודעה לתקשורת שפרסם בא כוחי ביום 21.8.14 מסומנת כנספח 16.

64. בכל אופן, קבוע לי שימוע בפני היועמ"ש ביום 18/2/2015 בתיק זה ואני מבינה מבא כוחי אשר החל במגעים מול הדרג הבכיר בפרקליטות המדינה כי קיימת סבירות גבוהה מאוד שנגיע להסדר מוסכם בתיק זה.

65. בכל מקרה, אין בין ההתבטאויות הנ"ל ותמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור ולא כלום.

מעל הנדרש: נעבור על כל אחד מהציטוטים בנפרד

66. כדי שאראה שרוב הציטוטים שעלו בבקשות הנ"ל אינם רלבנטיים לעילת הפסילה המופנית נגד מועמדותי או אין בהם כדי להעיד על תמיכתי במאבק מזוין אלא דווקא הם תומכים בעמדתי השוללת את האלימות וגם על מנת להראות שחלקם הארי מסולף ומעוות, אציג, מעל הנדרש, את תגובתי לכל הציטוטים שעלו בבקשות להלן.

טבלת הראיות של בקשת ליברמן

תגובתי (חנין זועבי)	הראיה	מס' הפסקה בבקשה	
<p>לא רלבנטית לעילת הפסילה שכן קטר אינה מוגדרת בחוק כמדינת אויב ועזמי בשארה אינו מוגדר כסוכן חוץ; ובכל מקרה לא היתה נסיעה בהיחבא ולא נסיעה במהלך הלחימה. אנחנו חברי הכנסת מסיעת בל"ד נסענו בתקופת הפסקת האש הארוכה ביותר שנדמה שהמלחמה הסתיימה. אני נסעתי לשלושה ימים בלבד. ונפגשנו עם חוקרים מהמכון הערבי למחקר בדוחה. בכל מקרה אני מצהירה כי לא עסקתי שם בענייני ביטחון ולא נפגשתי עם אדם המוגדר כסוכן חוץ או סוכן זר. יצוין כי ועדת האתיקה לא נקטה שום פעולה נגדנו בנושא. ראו מכתבו של יו"ר הסיעה ד"ר ג'מאל זחאלקה לועדת האתיקה הרצ"ב ומסומן כנספח 17.</p>	<p>גב' זועבי מעולם לא הסתייגה מבשארה – לא מהאיש ולא מפועלו. אדרבא, וזהו אחד מהעניינים שעליהם נסבה בקשה זו, היא אף נסעה בהיחבא להיפגש עם בשארה בעיצומו של מבצע צוק איתן, בקיץ שחלף. הפגישה התקיימה בקטאר, הלא היא המדינה העומדת בבסיס המימון של ארגון חמאס</p>	5	1
<p>לא רלבנטית לעילת תמיכה במאבק מזויון של ארגון טרור. בכל מקרה ראו את התייחסותי להתבטאויות האלו לעיל.</p>	<p>בדיון מעצר של חשודים בהפרות סדר שהתרחשו במגזר הערבי, ביולי 2014, העידו שני שוטרים בני המגזר. ח"כ זועבי התפרצה אליהם וצעקה בין היתר, לפי הנטען על ידי הפרקליטות" "נידוי חברתי, צריך לירוק להם בפרצוף, אלה שמעידים עם... נגד בנינו ובנותינו, אלה שמשתפים פעולה עם המדכא נגד בני עמם, צריך לנקות בהם את הרצפה..."</p>	10	2
<p>לא רלבנטית: הדבר נבחן על ידי בית המשפט העליון וממילא אינני רואה שום בעיה בציטוט הנפלא והיפה הזה ללא קשר לאמיתות תוכנו. השופט ג'ובראן ציין (פס"ד זועבי) "עצם ההשתתפות במשט עצמו אינו יכול לעלות כדי הבעת תמיכה במאבק מזוין. ההתנגדות למדיניות ישראל כלפי רצועת עזה, באותה העת, הייתה נחלתם של רבים, בישראל ומחוצה לה, יהודים וערבים. אין בעצם ההתנגדות למדיניות מדינת ישראל וברצון לשפר את מצבם של הפלסטינים משום תמיכה במאבק מזוין." (פסקה 7 לדבריו של הש' ג'ובראן).</p>	<p>כאשר נשאלה על עמדתה ביחס למשט המרמרה, בדיעבד לאחר שנודעו תוצאותיו, השיבה (אתר וואלה 31.5.11):</p> <p>"זו חובתי המוסרית, האנושית והפוליטית לעשות כל שביכולתי על מנת לפעול נגד הכיבוש והדיכוי של העם שלי. המצור הוא המודל הישראלי החדש לכיבוש עזה, הוא אינו לגיטימי והוא נוגד את החוק הבינלאומי. כאשר השתתפתי במשט לא ייצגתי עמדה אישית אלא שני קונצנזוסים - קונצנזוס של האזרחים הפלסטינים, וקונצנזוס עולמי".</p>	19	3
<p>לא רלבנטי ומכחש: הדבר נבחן על ידי בית המשפט העליון בפס"ד זועבי ובכל זאת מדובר בציטוט חלקי, לא מדויק. עם זאת וללא קשר לנכונות הציטוטים דווקא כאן יש הבעת עמדה ברורה נגד אלימות "לא מוסרי ולא יעיל וזה טיפשי" וכן הציטוטים שהושמטו מוכיחים שאני שוללת את האלימות ומבליטה את נושא המאבק העממי וגם גינתי מפורשות את הפיגוע באיתמר.</p> <p>ללא קשר לנכונות הציטוטים, הרי ציטוטים שהושמטו:</p> <p>"כיכר אל תחריר במצרים צריכה להיות המודל החדש עבור הנוער הפלסטיני..אחרי שרצחו את המשפחה באיתמר הוצאתי הודעה לעיתונות שאני מגנה את הרצח, אבל אף כלי תקשורת לא פירסם את ההודעה שלי."</p> <p>==קישור לידעה:</p> <p>http://www.mynet.co.il/articles/0,7340,L-</p>	<p>בתשובה לשאלה על טיל נ"ט ששוגר שבוע קודם לכן אל עבר אוטובוס של ילדים בעוטף-עזה היא אמרה:</p> <p>"אני בעד מאבק מוסרי, אני לא רוצה רצח, אבל אני אומרת שבעלי המצפון שלא רוצים שיירו על תינוקות, שיחשבו קצת גם על התינוקות של עזה. אם אתם רוצים שהם לא יירו עליכם, אז שהציבור הישראלי ייצא לרחובות ויפגין כדי לסיים את המצור בעזה. עד אז, שלא יתפלאו אם דברים כאלה קורים. כי הם ייאבקו. נכון שזה לא מוסרי ולא יעיל, וזה טיפשי, אבל כך פועלים בני אדם כשהורסים להם את החיים ודוחקים אותם לפינה. ובכלל, הירי על האוטובוס הוא לא העניין עכשיו [...] זה לא מוסרי שהכובש ייתפס כמי שחייב לחיות חיים נורמליים".</p>	20	4

			4056092,00.html
5	21	בראיון רדיו לרדיו תל אביב, שקיימה ביום 17 ביוני, ביחס לחטיפת הנערים היא אמרה: " הם לא טרוריסטים... הם אנשים שלא רואים שום פתח לשנות את המציאות שלהם והם נאלצים להשתמש באמצעים האלה עד שישראל תתפכח קצת, עד שהאזרחים של ישראל והחברה תתפכח קצת ותרגיש את הסבל של האחר".	הציטוט כאן סולף, עוות ומטעה שכן הושמטו המלים המציינות בבירור שאני לא מסכימה עם החטיפה. ראו לעיל את התייחסותי המורחבת לנושא. == קישור לידיעה באתר הארץ בה מצוטטים דבריי הלא מסכימים עם החטיפה: למעשה החטיפה שהמבקשים התעלמו ממנה. http://www.haaretz.co.il/news/politics/1.2352941
6	22	עניין יהודה גליק- בראיון שמסרה לאתר YNET ביום 30.10.14, אמרה זועבי את הדברים הבאים: "אנחנו נגד הרג אזרחים, אבל זאת תגובה של הדיכוי במזרח ירושלים. האלימות הזאת קשורה בפעילות של הימין שרוצה לשרטט מחדש את ההגדרה של הריבונות על הר הבית"	מוכחש: כי הוא לא כתוב על ידי, חלקי ולא מדויק. עם זאת לפי אני ממציינת כי אני נגד הרג אזרחים. וללא קשר לדיוק, הושמטו ממנו ציטוטים אחרים המעידים על התנגדות לאלימות. ציטוטים שהושמטו: "בשטח הכבוש במזרח ירושלים יש כמעט משטר צבאי. המשטרה מדכאת את האזרחים יום-יום. זה לא מצדיק ירי, אבל אני נגד כיבוש." "חייבים להיאבק נגד הכיבוש. לא רק הפלסטינים, גם היהודים. המאבק למען דמוקרטיה ולמען צדק הוא גם מאבק של יהודים." קישור לראיון: http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4586085,00.html
7	25	ב-29.8.14 התקיים בכפר כאבול אירוע תחת הכותרת "עזה ניצחה", ובו הועלה על נס ה"נצחון" של "ההתנגדות הפלשתינית" בעזה. באותו אירוע התראיינה ח"כ זועבי ואמרה את המילים הברורות הללו: "ההתנגדות הפלסטינית והעם כולו בעזה הביס את המטרות הצבאיות והפוליטיות שישראל הציבה לעצמה. המאבק של העם שלנו הכשיל את כל המטרות, וזאת התוצאה של המלחמה. זה הלקח שגם הישראלים חייבים להבין אותו - אין כוח צבאי שיכול להביס עם שרוצה לחיות".	מוכחש: אני מכחישה את הציטוט הזה שכן מדובר בציטוט ערוך מאוד ולא שלם ומוצגים ממנו חלקים סלקטיביים ובכל מקרה הוא לא נוגע לתמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור שכן הוא מתייחס לעם בעזה ולא לפלג זה או אחר. אכן אני כמו שאר חברי הכנסת הערבים שהשתתפו בכנס, רואה בעמידה האיתנה של העם שם כדבר המצדיק הערכה וכי באם המטרה היתה להכניע את העם כולו אז היא לא הושגה. יצוין כי הן בפס"ד בל"ד והן בפס"ד זועבי בלטה ההבחנה בין התמיכה שלנו בעם והתנגדותנו לסבל לבין תמיכה בפלג זה או אחר. הדגשנו כי לעמוד נגד הסבל של העם זה דבר ולתמוך בדרכי הפעולה של פלג זה או אחר, זה עניין אחר. אני שייכת לבל"ד ולא תומכת או שייכת לאף פלג פלסטיני. רק בל"ד ודרכה ופועלה הם המייצגים אותי. לא פתח, לא החזית העממית ולא חמאס.
8	26	קריאתה במאמר אינטרנט להטיל מצור על מדינת ישראל.	המאמר אינו המאמר המקורי ותרגומו גם אינו מדויק, ובכל מקרה תעינו לעיל בהתייחסותי הנפרדת למאמר זה.

טבלת הראיות של בקשת לוי

תגובתי (חנין זועבי)	הראיה	מס' הפסקה בבקשה	
<p>מוכחש: זוהי קביעה מוכחשת, שקרית ומעוותת את הדברים בצורה משמעותית. ראשית, אין התייחסות בריאיון לזה שאני מסרבת להתנצל על כינוי חיילי צה"ל כ- "טרוריסטים". יש שאלה על-האם אני מתנצלת באופן כללי על דברים שאמרתי בריאיון אחר בסוגיית חטיפת הנערים ואני מבהירה את עמדתי לאורך כל הריאיון, שארך כ-20 דקות, כמבואר בציטוטים למטה. שנית, לא אמרתי שאבו מאזן הוא בוגד.</p> <p>בראיון זה אני חוזרת שוב ושוב על שלילת האלימות כדרך פוליטית ולכן הריאיון הזה הוא הוכחה טובה נגד קיומה של עילת הפסילה. לענין אבו מאזן אכן מתחתי ביקורת עליו משום שהוא אסר על תושבי הגדה להפגין נגד המלחמה והמשטרה הפלסטינית דיכאה את המפגינים.</p> <p>המעניין כאן הוא שחבר הכנסת לוי וחבריו נהפכו למגינים על אבו מאזן כאשר הם מסיתים יום ולילה נגדו כטרוריסט והם מסיתים נגד כל העם הפלסטיני.</p> <p style="text-align: center;">ציטוטים מהראיון שהושמטו:</p> <p style="text-align: center;"><i>"אני לא מסכימה עם חטיפת ילדים."</i></p> <p>הדרך היחידה לסיים את החטיפה הזאת בשלום, ואני כן רוצה שהחטיפה הזאת תסתיים בשלום [...].</p>	<p>בראיון ל"פגוש את העיתונות" בערוץ 2, מיום 21.6.2014, סירבה ח"כ זועבי להתנצל על כך שכינתה את חיילי צה"ל "טרוריסטים". יתר על כן, ח"כ זועבי טענה כי אבו מאזן הוא בוגד בעם הפלסטיני בתיאום עם ישראל, אמירה שלא ניתן לפרשה כקריאה להימנע מכל קשר עם ישראל, תוך הצמדת תווית של בוגד לכל מי שמקיים קשר זה.</p>	18	1
<p>לא רלבנטי ומוכחש: הוא לא רלבנטי כי אני לא קוראת כאן למאבק מזוין ואני עושה אך ורק פרשנות וניתוח למצב הפוליטי לפי פרשנותם של עיתונאים ישראלים; שנית אני מכחישה את הציטוט בהיותו ערוך ולא מדויק ולא מציג את השאלות שהוצגו בפניי שדבריי היו תשובות להן. יצוין כי אני עונה על שאלות בדבר עמדתם של פרשנים ישראלים שכן אני לא מצביאה או פרשנית לענייני צבא וגם לא מעוניינת להיות מוצגת כזו. ברוב הראיונות מסוג זה מדגשיה כי ניתוח זה הינו לפי פרשנים ישראלים.</p>	<p>בראיון לאלג'זירה מיום 19.7.2014 אמרה זועבי כי: "בישראל רוצים מערכה קצרה, העורף הישראלי לא יכול לסבול עימות ממושך... ישראל חוששת מפעולה קרקעית... ההתנגדות (הפלסטינית) לא נכנעת".</p>	20	2
<p>לא רלבנטי: לא רלבנטי לתמיכה במאבק מזוין וכאן לא מיוחסים אליי מעשים או התבטאויות. אני זו שהגישה תלונה למח"ש בגין איזוקי שלא כדין. טרם התקבלה תשובה ממח"ש.</p>	<p>השתתפותה בהפגנה בלתי חוקית שנערכה בחיפה כנגד מבצע צוק איתן. השוטרים אזקו אותה במהלך ההפגנה בשל התנהגותה.</p>	21	3
<p>לא רלבנטי: ראו את תגובתי לעיל בבקשת ליברמן.</p>	<p>נסיעתה של זועבי לקטר המוגדרת כמדינת אויב ופגישתה עם בשארה שהוא ללא ספק "סוכן של האויב".</p>	23	4
<p>מוכחש: זהו ציטוט מוכחש, מסולף ומטעה ולא מדויק. ללא קשר לתוכנו של ציטוט זה שאני לא העורכת שלו, הבקשה השמיטה את הציטוט הבא:</p> <p>"זה שמצטלם עם גופות הוא לא פחות טרוריסט מאשר מי שערף את ראשו בסכין ואני חושבת שהאם-16 והטנקים</p>	<p>ב- 19.10.14 התראיינה זועבי לחדשות זועבי ואמרה כי: חיילי צה"ל טרוריסטים יותר מאשר ארגון דאע"ש והאשימה כי צה"ל הוא צבא של רוצחים.</p>	24	5

			וההפצצות מהאוויר כאשר הורגים עשרות ומאות הם יותר טרוריסטים מאשר הסכין. האם – 16 וההפצצות הורגים יותר אדם מאשר הסכין והם יותר טרוריסטים.”
6	25	השתתפותה בהפגנה בכניסה לאוניברסיטת תל אביב	לא רלוונטי: לא קשור לעילת הפסילה וגם אין מעשים או התבטאויות המיוחסים אליי.
7	28	בעת דיון שהתקיים בוועדת העבודה והרווחה, בעניין הצעת חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, תקפה זועבי את מר שאדי חלול, סרן במילואים בן העדה הארמית נוצרית, בלשון מאיימת אשר הביאה אף להרחקתה מהישיבה: ”תלך ברחובות נצרת, תגייד מה שאתה רוצה--- והם יתנו לך את התגובה הראויה- -- אתה לא יכול ללכת ברחובות של נצרת וכפר כנא. אתה יכול להגייד את הדברים האלה--- אתה לא יכול, אתה פחדן כי אתה לא מייצג --- אתה מייצג רק את עצמך. אתה פחדן---”.	שנית, לא רלבנטי לעילת הפסילה בדבר תמיכה במאבק מזוין, שלישית, מדובר בויכוח בענין אזרחי בלבד שכן מר שאדי סינגר וטען בפני הוועדה כי הערבים הנוצרים רוצים חקיקה נפרדת שתבליט שהם לאום נפרד מהערבים ואני ציינתי במהלך הישיבה כי הוא לא מייצג את הציבור הזה ומה שהוא אומר בפני חברי הוועדה לא יאמר אותם בנצרת וכפר כנא כי הוא יודע שהם לא מייצגים אותם. הויכוח הוא על הייצוג. לא היה שום איום מצדי כאן אלא ניסיון להראות לכולם שמה שהוא אומר בכנסת בשם תושבי נצרת לא מקובל על תושבי נצרת וכפר כנא. ח”כ באסל גטאס שנכח בישיבה אמר בישיבה ששאדי מייצג צד”ל ותנועת ”אם תרצו” ולא את הערבים הנוצרים. נוסח הדברים כפי שנשמעים בסרטון: ”אתה יכול להגייד את הדברים האלה פה בכנסת אבל בכפרים ובערים הערביות אתה לא יכול, אתה פחדן כי אתה לא מייצג---אתה מייצג רק את עצמך”.
8	29	זועבי שלחה מכתב לכומר נדאף, שפעל לשילוב בני העדה הנוצרית, וקראה לו לקיים חשבון נפש עמוק על תמיכתו בצעירים נוצרים המתגייסים לצה”ל. בין היתר כתבה: ”לא יתכן שמי שרוצה לסייע לאינטרס של הנוצרים או המוסלמים ישתף פעולה עם האויבים של העם שלנו”.	לא רלבנטי: לא רלבנטי לתמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור וגם התרגום של המכתב לא מדויק. מדובר בויכוח סוער בתוך החברה הערבית שבו הכומר נדאף נהפך סמל לגיוס הערבים הנוצרים לצבא. כל חברי הכנסת הערבים וחברי ועדת המעקב העליונה מתנגדים למהלך זה. ההתנגדות היא מאוד חריפה. יו”ר הרשימה המשותפת מר איימן עודה נהפך לסמל של המאבק הזה שהוא מייצג בשם ועדת המעקב. במכתב זה שתרגומו אינו מדויק אני מציינת, בין היתר, כי הגיוס במקרה של האזרחים הערבים הפלסטינים בישראל הוא הצטרפות אזרחים ערבים פלסטינים לכוח הכובש את עמם והמדכא אותם בשטחים הכבושים. אכן מבחינת רוב הציבור הערבי בישראל הגיוס לצבא במצב הסכסוך המזוין הוא בבחינת הצטרפות לאויב של העם שלהם בגדה המערבית ורצועת עזה. אגב, רוב ראשי הממשלות בישראל התנגדו לגיוס אזרחים ערבים לצבא גם בנימוק שזה לא מוסרי לשים אותם במצב אויבות מול העם שלהם (ראו לענין זה: עוזי בנימין ועטאללה מנצור, דיירי משנה (כתר הוצאה לאור 1992) עמ’ 125-115. למותר לציין, כי גם המשפט הישראלי מגדיר את תושבי הרשות הפלסטינית כנתיני אויב.

67. הנה כי כן, מדובר במספר קטן ביותר של אמרות שהופיעו כציטוטים ואשר רובם הגדול אינו רלבנטי לעילת הפסילה הן משום שאינם נוגעים במאבק מזוין והן משום שהם נידונו בעבר והוכרעו על ידי ביהמ"ש העליון.

68. רוב הציטוטים שבבקשות של לוין וליברמן, ללא קשר לדיוקם ותוכנם, הם עובדים דווקא להגנתי ולא להיפך. הבקשות האלה מעלות למעשה מסה קריטית של ציטוטים שבהם אני אומרת ותומכת במאבק עממי ואין בהם אמרה אחת בודדת המזכירה את שמו של ארגון כלשהו או מצדדת במאבק מזוין. רק פרשנות שובינסטית וגזענית יכולה לפרש את דבריי באופן מעוות כי לפי פרשנות זו, זהותו הלאומית של הדובר היא העיקר ולא תוכנם של הדברים שאזרחים רבים, כולל יהודים ישראלים, מדגישים תוכן דומה לדבריי.

69. ללא קשר לציטוטים הבודדים והלא מדויקים המופיעים בבקשות של ליברמן ולוין, הרי בקשות אלו לא משתמשות ולא נשענות על הכתיבה היומית שלי בחשבון הפייסבוק שלי או במאמריי. שכן, חשבון הפייסבוק שלי כולל יותר מ- 350 פוסטים שנכתבו במהלך הפהונה שלי בכנסת ה- 19 והם מתייחסים לענייני השעה. ביכולתם של פוסטים אלו להוות אינדיקציה ברורה ביותר לרעיונותיי. מספר העוקבים בחשבון הפייסבוק שלי קרוב ל- 53,000. אני מצהירה כי אין בפוסטים שלי בפייסבוק או במאמריי דבר וחצי דבר התומך או קורא לשימוש באלימות מכל סוג שהוא.

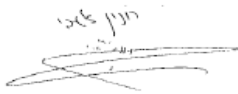
70. אין התייחסות כלשהי בשתי הבקשות לפעולה פוליטית שלי ואשר רלבנטית לעילת הפסילה וכי מדובר באמרות ובהתבטאויות שעלו באינטרנט על ידי עורכים אחרים ובכל זאת לא ראיתי באמרות אלו הופעה אחת של מילה המאזכרת את שמו של ארגון כלשהו. ובוודאי אין הופעה באף אחד מהציטוטים לשתי המילים "מאבק מזוין".

71. עצם העובדה שהבקשות רואות בציטוטים לעיל כציטוטים בעייתיים מבחינת עילת הפסילה מעידה כי הבקשות נגועות בגזענות מובהקת. ראשית, מה שמפריע לליברמן ולוין בציטוטים שהביאו הוא מידת היחס השוויוני שהציטוטים שיוחסו לי נותנים לערך החיים של שני העמים ולא בגלל שהם תומכים במאבק מזוין. לכן המהלך של פסילתי הינו מהלך גזעני כי מבחינתם יחס שוויוני כזה הינו פסול. שנית, מפריע להם שאני רואה בכיבוש כמקור של מעגל הדמים. פשוט בגלל שהם סרבנים ותומכים בהמשך הכיבוש ובעליונות של עם על עם אחר. רק פרשנות גזענית יכולה לראות בבקשות של לוין וליברמן כבקשות רלבנטיות.

72. אני מצהירה כי מעולם לא קראתי לתמיכה במאבק מזוין; מעולם לא תמכתי במאבק מזוין; וכי מעולם לא כתבתי מאמר התומך במאבק מזוין וכי מעולם לא נאמתי נאום המצדד במאבק מסוג זה.

73. מלבד עבירת תנועה, מעולם לא הורשעתי בעבירה כלשהי; מעולם לא נחקרתי בגין עבירה ביטחונית ומעולם לא נעצרתי.

74. זהו שמי זו חתימתי ותוכן תצהירי נכון ואמת.

חתימה

אישור

הנני עו"ד חסן ג'בארין מאשר כי ביום 10/2/2015 הופיעה בפני חה"כ חנין זועבי בעלת ת.ז. 023496201 לאחר שהזהרתיה כי עליה להצהיר את האמת וכי תהא צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, אישרה את נכונות האמור לעיל וחתמה עליו בפניי.

אישור חתימה

